

5.

Kyrkliga institutioner.

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

Kyrkliga institutioner.

Den högsta kyrkliga styrelsen i Stockholm utövas av Stockholms stads konsistorium (numera större konsistoriet, se sid. 336), som utgöres av stadens ordinarie kyrkoherdar i de territoriella församlingarna samt i tyska och finska församlingarna med kyrkoherden i Storkyrkoförsamlingen, kallad pastor primarius, som ordinarie preses. Arkebiskopen fungerar även, när han så vill, som »förmäste preses» vid sidan om pastor primarius, och för arkebiskopen skall ock, »när så omträng, räkenskap göras, och till honom de saker av konsistorium refereras, som hans censur behöva». I dessa bestämmelser, liksom däri, att arkebiskopen är ledamot av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk, och att domkapitlet i Uppsala prövar den tyske kyrkoherdens »rättroghet», torde de enda nu kvarvarande spåren efter Stockholms forna avhängighet av ärkestiftet vara att finna. Stockholm är därför att betrakta såsom ett i realiteten självständigt stift med pastor primarius såsom styresman och biskops vederlike. Han har självskriven plats i kyrkomötet, rätt och plikt att utöva uppsikt över alla stadens församlingar, dess kyrkoherdar och övriga prästmän samt att giva venia concionandi (tillåtelse att predika); enligt instruktionen av den 16 december 1668 är han »skolornas inspector jämte andra som vederbör», varjämte folkskollärarinnese seminariet lyder under konsistoriet, i någon ringa mån även folkskolorna. Däremot äger han icke rätt att inviga präster och bär icke biskopliga insignier. Beträffande pastor primarius' tillsättning se nedan.

Vid sidan av Stockholms stads konsistorium finnes även ett annat, kungl. hovkonsistorium (consistorium aulicum). Detta anses hava blivit inrättat i sammanhang med den av regeringen den 20 december 1662 utfärdade »Ordning, varefter överhovpredikanten och hovpredikanterna skulle sig rätta». Dess ännu i huvudsak gällande instruktion är av den 28 juni 1681. Under hovkonsistorium lyda utom hovförsamlingen (med hovpredikanter) huvudstadens garnisonsförsamlingar (jfr sid. 355). I hovkonsistorium är överhovpredikanten preses och har till bisittare de nämnda garnisonsförsamlingarnas pastorer ävensom slottspastorn. (Se vidare sid. 355.)

Varje församling äger att för vården av kyrkans angelägenheter samt vissa ärenden rörande folkskola och församlingsbibliotek sammanträda å kyrkostämman med kyrkoherden till överläggning och beslut, varvid kyrkoherden,

såvida ej annorlunda särskilt förordnas, är ordförande. Rättighet att deltaga i kyrkostämmas överläggningar och beslut tillkommer varje inom församlingen mantalsskriven man eller kvinna, som är medlem av svenska kyrkan och vid val av stadsfullmäktige har rösträtt (se sid. 52) samt i avseende å påförda utskylder till församlingen, vilka förfallit till betalning under de tre sist-förflutna kalenderåren, icke häftar för utskylder för flera än två av dessa år. Två ordinarie stämmor skola årligen hållas, den ena före maj månads utgång för ekonomiska angelägenheter, den andra före november månads utgång för val till vissa befattningar. De kyrkliga ärenden, som till avgörande å kyrkostämman företagas, skola förut vara vederbörligen beredda av kyrkorådet eller särskilt utsedda personer. Vissa ärenden, som kräva skyndsam behandling, samt val kunna dock avgöras utan föregående beredning.¹⁾

Kyrkorådet tillkommer, förutom beredandet av ärenden till kyrkostämman samt verkställandet av dess beslut, att vaka över efterlevnaden av gällande författningar rörande religionens och sedernas värd, att förvalta medel, som blivit ställda under dess värd, och att i övrigt värda kyrkans angelägenheter. Kyrkoherden är självskriven ordförande i kyrkorådet. Övriga ledamöter utses av församlingen å kyrkostämman till ett antal icke understigande fyra och för en tid av två år. Kyrkovärden väljas för samma tid av kyrkorådet bland dess ledamöter.

Eventuellt uppkommande frågor, som röra flera församlingar, skola avgöras av för varje fall tillsatta delegerade.

Till prästerlig tjänst i Stockholm kunna sökande anmäla sig från hela riket (i övriga delar av landet är befordringsrätten i regel begränsad till resp. stift). Konsistoriet prövar de sökandes behörighet och uppför på förslag de tre, som främst anses böra komma i fråga till tjänstens erhållande. Vid tillsättning av kyrkoherdetjänst gäller därjämte, att, därest församlingen vid frågodagsförrättning med erforderlig majoritet uttalat sig för kallande av fjärde prov-

¹⁾ Betänkande med förslag ang. fakultativt införande av representativt system inom den kyrkliga kommunen har i februari 1923 avgivits av inom eklelesiastikdepartementet tillkallade sakkunniga. Enligt förslaget skola kyrkofullmäktige utses i de kommuner, där kyrkostämman härom fattar beslut.

predikant, jämväl denne skall — såvida han av konsistoriet provas behörig till tjänsten — uppföras å förslaget. Inom det sålunda upprättade förslaget förrättas därefter val av församlingen.

Rösträtt vid prästval tillkommer envar, som inom församlingen äger att deltaga i kyrkostämmas överläggningar och beslut (se ovan). Varje röstberättigad äger en röst, och rösträtt må i stadsförsamling endast utövas av den, som personligen infinner sig vid valstillfället.

Den som vid val till prästerlig befattning, där fjärde provpredikant ej kallats, erhållit de flesta rösterna skall av konsistoriet erhålla fullmakt å tjänsten. Vid kyrkoherdeval, där fjärde provpredikant förekommer, äger kungl. maj:t till tjänsten utnämna en av de å förslaget uppförda. Därest icke någon av de föreslagna erhållit mer än hälften av de avgivna rösterna eller ej minst en femtedel av de röstberättigade deltagit i omröstningen, äger kungl. maj:t utnämna antingen en av de å förslaget upptagna eller ock annan präst, som jämlikt § 43 i lagen om tillsättning av prästerliga tjänster äger rätt att utom förslag direkt hos kungl. maj:t söka kyrkoherdetjänst.

Jämlikt kungl. kung. den 10 dec. 1920 gälla särskilda bestämmelser rörande tillsättande av kyrkoherde- och komministerbefattningarna i Storkyrkoförsamlingen, Maria och Högalids församlingar samt beträffande komministerbefattningarna i Klara, Jakobs, Johannes, Katarina, Hedvig Eleonora, Oscars och Engelbrekts församlingar. Vid tillsättande av nämnda kyrkoherdebefattningar äger vederbörande församling med enkel majoritet kalla ett obegränsat antal provpredikanter. Mellan dem, som mottagit kallelse och av konsistoriet prövats behöriga att uppföras å förslag till kyrkoherdetjänst, äger därefter val rum. De tre, som vid valet erhållit de flesta rösterna, skola av konsistoriet uppföras å förslag, varefter kungl. maj:t äger utnämna en av de sålunda å förslag uppförda. Vid tillsättande av de nämnda komministerbefattningarna äga resp. församlingar kalla en fjärde provpredikant, vilken jämte de av konsistoriet föreslagna skall uppföras å förslag. Den som vid valet erhåller de flesta rösterna, skall av konsistoriet erhålla fullmakt å tjänsten.

För finska och tyska församlingarna gälla särskilda privilegier.

Många mindre prästsysslor vid offentliga inrättningar utses av vederbörande myndigheter. Samfundet Pro fide et christianismo äger rätt att tillsätta några prästerliga kateketer i huvudstaden med uppgift att biträda församlingarnas prästerskap vid konfirmationsundervisningen. Innehavarna räkna prästerliga tjänsteår och avlönas av samfundet med bidrag av församlingarna.

För prästerskapet i Stockholms stads territoriella församlingar hava genom kungl. resolutioner den 26 april 1918 (för Bromma församling), 30 juni 1920 (för Brännkyrka försam-

ling) och 20 juni 1924 (för övriga församlingar) nya lönerogleringar fastställt jämlikt lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 dec. 1910. Dessa lönerogleringar äga tillämpning under tjugu år, d. v. s. för Bromma församling t. o. m. den 30 april 1939, för Brännkyrka församling t. o. m. den 30 april 1941, för Storkyrkoförsamlingen samt Katarina och Sofia församlingar t. o. m. den 30 april 1946 samt för övriga territoriella församlingar t. o. m. den 30 april 1945. Därest den kyrkliga indelningen beträffande Bromma, Brännkyrka, Johannes, Katarina eller Matteus församlingar under lönerogleringsperioden ändras, skola de för dessa församlingar fastställda lönerogleringarna ej gälla längre, än till dess sådant beslut går i verkställighet.

Lagar m. m. Kungl. förordning om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 nov. 1863, med ändringar den 22 maj 1891, 16 juni 1905, 12 juli 1907, 29 juni och 16 okt. 1908, 1 juni 1912, 14 aug. 1914, 25 juni 1917, 24 maj och 23 dec. 1918, 7 mars 1919 och 30 juni 1920 samt 16 maj, 3 och 20 juni 1924. Lag med vissa ändrade bestämmelser rörande Stockholms stads konsistorium den 4 mars 1927. Kungl. förordning ang. ordnande av prästerskapets i de territoriella församlingarna i Stockholm avlöning den 1 nov. 1872. Lag ang. tillsättning av prästerliga tjänster den 9 dec. 1910, med ändringar den 20 juni 1918 och 10 dec. 1920. Kungl. stadga ang. prästval den 9 dec. 1910, med ändring den 10 dec. 1920. Kungl. kung. den 9 dec. 1910 med vissa föreskrifter ang. vad som bör iakttagas vid ledigheten i prästerlig tjänst samt ansökning till sådan tjänst, med ändring den 29 aug. 1921. Kungl. kung. ang. särskild ordning vid tillsättning av vissa prästerliga tjänster den 10 dec. 1920. Lag ang. reglering av prästerskapets avlöning den 9 dec. 1910, med ändringar den 19 nov. 1920, 21 nov. 1925 och 17 dec. 1926. Kungl. resolutioner den 26 april 1918, 30 juni 1920 och 20 juni 1924 ang. lönerogleringar för prästerskapet i huvudstadens territoriella församlingar. Kungl. kung. den 20 juni 1924 om tillfällig löneförbättring åt kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat samt åt kontraktspastor och vissa extra ordinarie präster i nyreglerade pastorat samt åt kontraktspastor och vissa extra ordinarie präster, med ändring den 18 juni 1926.

Stockholms stads konsistorium med därunder hörande församlingar.

Stockholms stads (större) konsistorium består av ärkebiskopen som preses, när han är tillstädes, pastor i Storkyrkoförsamlingen (pastor primarius) såsom ordinarie preses samt kyrkoherdarna i

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

Kyrkl. in-stitutioner. Stockholms övriga territoriella pastorat och i tyska och finska församlingarna som ledamöter. Rörande mindre konsistoriet se nedan. Under Stockholms stads konsistorium lyda dels huvudstadens 18 territoriella församlingar, dels tvenne nationella församlingar, tyska och finska församlingarna. En del allmänna inrättningar, som förut bildat icke territoriella församlingar, ingå numera sedan den 15 oktober 1910 i respektive territorialförsamlingar (jfr vidare nedan).

Angående församlingar av främmande trosbekännare se sid. 357.

Instruktioner. Kungl. instruktion den 16 dec. 1668 (med ändringar) för pastor primarius och konsistoriet. Kungl. förordning den 11 febr. 1687 huru med rättegång uti domkapitlen förhållas skall.

Stockholms stads konsistorium.

Expedition: *Storkyrkan (postadress: Stockholm 2); t. 38 08; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 11—12 f. m.; sessionstid: varannan tisdag kl. 1 e. m. (sommarmånaderna var tredje tisdag kl. 1 e. m.).*

Stockholms stads prästerskap lydde till en början under ärkebiskopen och domkapitlet i Uppsala. När Stockholms konsistorium upprättades är ovisst, men detsamma omnämnes i en urkund från år 1442. Det utgjordes 1593 av pastor primarius vid Storkyrkan, församlingarnas kyrkoherdar och »rector scholæ». I kungl. förordning om rättegången i domkapitlen den 11 februari 1687 förordnades, att ärkebiskopen skulle vara »präses primarius» och kyrkoherden i Storkyrkan preses. Enligt gammal hävd var tidigare kyrkoherden i Klara församling vice preses. Gustav I lär hava ämnat göra Stockholm med närlägen församlingar till eget stift, ett liknande förslag väcktes på 1700-talet, men kom aldrig till verkställighet. Enligt konsistorii beslut den 11 juni 1915 intaga dess ledamöter med undantag av pastor primarius plats efter dagen för inträdet i konsistorium.

Enligt den 4 mars 1927 utfärdad lag med vissa ändrade bestämmelser rörande Stockholms stads konsistorium har konsistoriet i vissa avseenden erhållit ändrad organisation. Jämlikt nämnda lag, som träder i kraft den 1 maj 1927, skall Stockholms stads konsistorium utgöras av dels dess större konsistorium, sammansatt enligt hittills gällande regler, dels dess mindre konsistorium, bestående av pastor primarius såsom ordförande samt sex av det större konsistoriets ledamöter, utsedda genom val på visst sätt av det större konsistoriet för en tid av sex år (två ledamöter avgå vartannat år). Det större konsistoriet skall handlägga och pröva de ärenden, som av kungl. maj:t hänskjutas till dess avgörande eller yttrande. Övriga ärenden handläggas av det mindre konsistoriet. Enligt lagen äger ärkebiskopen taga säte och stämma i konsistoriet;

och tillkommer det honom, då han är tillstädes, att föra ordet.

Val av ledamöter i det mindre konsistoriet förrättades av det större konsistoriet den 29 mars 1927.

Stockholms stads större konsistorium.

Förnämste preses.

Söderblom, L. O. J., ärkebiskop (självskr.).

Ordinarie preses.

Widner, N., pastor primarius, kyrkoherde i Storkyrkoförs. (självskr.).

Konsistorii assessorer.

Landquist, C. A. E., kyrkoherde i Katarina förs.

Eklund, K. A., kyrkoherde i Maria förs.

Montell, V., kyrkoherde i finska förs.

Larsson, C. V., kyrkoherde i Kungsholms förs.

Hallberg, H. E., kyrkoherde i Gustav Vasa förs.

Öhman, K., kyrkoherde i Johannes förs.

Källander, A. J., kyrkoherde i Hedvig Eleonora förs.

Hasselrot, C. R., kyrkoherde i Adolf Fredriks förs.

Berglund, A. A. T., kyrkoherde i Matteus förs.

Lindskog, H. J., kyrkoherde i Brännkyrka förs.

Bengtson, H. G. V., kyrkoherde i Oscars förs.

Svensson, M. T. K., kyrkoherde i Bromma förs.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde i Sofia förs.

Bokander, H. G. E., kyrkoherde i Klara förs.

Ohl, C. E. W., kyrkoherde i tyska förs.

Andræ, S. E. J., kyrkoherde i Jakobs förs.

Lindgren, J., kyrkoherde i Engelbrekts förs.

Nilsson, N. U., kyrkoherde i Högälids förs., stadsfullm.

Folkard-Holmgren, J. F., kyrkoherde i S:t Görans förs.

Stockholms stads mindre konsistorium.

Widner, N., självskr. ordf.; Hallberg, H. E.

Larsson, C. V. (för tiden till 1/5 1933); Källander, A. J., Montell, V. (för tiden till 1/5 1931);

Klefbeck, E. A., Lindskog, H. J. (för tiden till 1/5 1929).

Konsistorienotarie.

Vakant, t.f. Sahlin, E. C.

Ett manligt biträde, ett kvinnligt biträde, en vaktmästare.

Kyrkliga socialrådet för Stockholm.

Stockholms stads konsistorium beslöt den 2 febr. 1926 att tillsätta ett kyrkligt socialråd för Stockholm.

Rådets uppgift är att med uppmärksamhet följa de sociala inrättningarnas arbete för att därvid söka upptäcka de punkter, på vilka det kan vara behöfligt och lämpligt, att kyrkan erbjuder sin tjänst; att, när sådan upptäckt gjorts, i samförstånd med vederbörande inrättning vidtaga nödiga åtgärder för fullgörande av sådan tjänst; att ägna särskild uppmärksamhet åt den

kvinnliga ungdom, som sedligt urartat eller är i fara att urarta, och därvid efter samråd med barnvårdsnämnden vidtagna de åtgärder, som kunna visa sig behövliga; samt att förmedla föredrag av kristligt-socialt innehåll till församlingsaftnar och ungdomsmöten i Stockholm.

Rådet har för sitt räddningsarbete inrättat dels ett mindre upptagningshem, Brunkebergsgatan 10, dels ett inackorderingshem, S:t Paulsgatan 6 C. Föreståndarinnan vid det förstnämnda hemmet utövar jämväl s. k. nattmission. Socialrådet åtnjuter för sin verksamhet bidrag från flera av huvudstadens territoriella församlingar.

Rådets ledamöter.

Lindskog, H. J., kyrkoherde, ordf.; **Pauli**, Ebba H., fröken; **von Rosen**, f. Tamm, Maria, grevinn; **Ström**, T. W., socialsekreterare i diakonistyrelsen (se nedan).
Sekreterare: **Ström**, T. W. (se ovan).

Storkyrkoförsamlingen.

(S:t Nikolai.)

Expedition: Stortorget 1, St.; t. 162, Norr 23 66 (expeditionen); 35 88 (kyrkoherdens tjänsterum); expeditionstid: vardagar 10—11 f. m. samt (utom juni—aug.) helgfria fredagsaftnar 7—8. Äldre kyrkoarkivet, i Storkyrkan: måndagar 11,30—12,30 samt i särskilda fall efter hänvändelse till pastorsexpeditionen.

Storkyrkoförsamlingen, den äldsta av Stockholms församlingar, har ursprungligen omfattat Stadsholmen och holmarna i Norrström (nuvarande Helgeandsholmen), vartill efter reformationen även kommit nuv. Riddarholmen. Den senare utgjorde emellertid åren 1666—1807 en självständig församling, till vilken av staden inom broarna jämväl hörde området väster om nuvarande Stora Nygatan, och som 1663—1784 hade Bromma församling till annex. Helgeandsholmen åter delades sedermera mellan Klara och Jakobs församlingar, men har 1906 åter lagts till Storkyrkoförsamlingen. Till denna hörde som annex åren 1529—1636 och 1668—1671 även Solna (under den förra perioden med nuv. Kungsholmen och Bromma) samt åren 1636—1668 Lovö. Storkyrkan torde hava grundlagts av Birger Jarl omkring år 1260. Den har åren 1902—1910 undergått genomgripande reparations- och ändringsarbeten.

Stat år 1927. Utgifter: 155,574 kr.; inkomster: 64,724: 88 kr.

Utdebitering pr $\frac{1}{10}$ bevillningskrona. Till kyrkokassan 25 öre, till prästerskapets avlöning 16 öre och till skolkassan 4 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 10,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fyllnadsersättning 1,700 kr. (jfr även nedan), fri bostad med värme; såsom konsistoriets presesersättning för mistad kronotionde (för eekl.-året

1925/26) 6,774: 40 kr. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fyllnadsersättning 100 kr. (jfr även nedan), fri bostad, bränslebidrag 600 kr. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr., ersättning för vivre 3,000 kr., fyllnadsersättning 100 kr. (jfr även nedan), fri bostad, bränslebidrag 600 kr. Kyrkonotarie: personligt arvode 1,000 kr., som arkivföreståndare 250 kr. Kyrkokassör: lön 2,300 kr., från donationsfond 1,000 kr. Klockare: lön 2,500 kr., tre ålderstillägg, vardera å 500 kr., fri bostad, bränsleersättning 400 kr. Organist: lön 2,000 kr., ett ålderstillägg 500 kr. Kantor: lön 2,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Kyrkovaktmästare: (lön tillika för kyrkoskrivargöröml) 1,800 kr., två ålderstillägg, vardera å 250 kr., fri bostad. Maskinist och portvakt: lön 2,250 kr., två personliga ålderstillägg, vardera å 250 kr., för särskilda bestyr 200 kr., fri bostad med värme. — Dessutom utgår till församlingens prästerliga befattningshavare dels dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder, dels öck rörligt lönetillägg (å samtliga kontanta avlöningsförmåner utom fyllnadsersättningar och bränslebidrag) enligt för stadens befattningshavare gällande grunder. Till församlingens övriga befattningshavare — med undantag för den del av kyrkokassörens avlöning, som utgöres av donationsmedel — utgår dels fasta tillägg å $33\frac{1}{3}$ % av avlöningsbeloppen, dels rörliga tillägg å avlöningsbeloppen och de fasta tilläggen enligt samma grunder, som gälla för stadens befattningshavare.

Församlingens kyrkoråd.

Widner, N., kyrkoherde, pastor primarius, självskr. ordf. (se nedan); **Brandel**, R. A., komminister; ***Creutz**, J. W., assurancesdirektör; ***Eklund**, J. M., fabrikör, kyrkovård; **Hellström**, L. G., grosshandlare; ***Leuhusen**, F. W. O., frih., riddarhussekreterare, kyrkovård; ***Lindkvist**, K. M., elektriker; **Thulin**, P. G. N., generalkonsul; **Winberg**, K. A., förste vaktmästare.

Suppleanter: **Bergenzorn**, J. A., direktör; ***Dahl**, E. M. K., grosshandlare; **Gustafson**, K. W., chaufför; ***Hedström**, A. E., källarmästare; **Johansson**, G. A., hamnarbetare; ***Nilsson**, A. E., glasmästare; **Strömbäck**, R. P. E., affärsföreståndare; ***Thurnell**, S. S. A., kontorist.

Kyrkonotarie och arkivföreståndare. Gyllensvärd, G. V., f. d. registrator; t. Söder 3 08.

Kyrkokassör.

Malmgren, O. W.; expedition: Stortorget 1, n. b., St.; mottagning: tisdagar 12—1 och första helgfria dagen i varje månad 12—1 (under juni—aug. den 1 och 15 i månaden, resp. närmast följande helgfria dag, 12—1).

Församlingens skoloråd.

Se sid. 186.

Kyrkl. Församlingsbibliotekets styrelse. in- Utgöres av skolrådet, se sid. 186. stitu- tioner.

Församlingens revisorer.

För kyrkorådet.

Löfström, K. A., riksbanksrevisor; **Nilsson**, C. R., hamnarbetare, stadsfullm.; **Rylander**, C. G., specehandlare.

Suppleanter: **Mårtensson**, J. L., materialförvaltare; **Pettersson**, P. A., grosshandlare; **Svensson**, D., kontorsvaktmästare.

För skolrådet.

Nilsson, C. R., hamnarbetare, stadsfullm.; **Palmér**, F. L., målarmästare; **Winberg**, K. A., förste vaktmästare.

Suppleanter: **Konow**, J. A. W., prakt. läkare; **Olsson**, A. E., hamnarbetare.

Kyrkoherde.

Widner, N., pastor primarius.

Komministrar.

Mörner, A. K.; **Brandel**, R. A.

Ständig adjunkt.

Vakant.

Klockare.

Johnson, C. G.

Organist.

Wikander, D.

Kantor.

Lambère, C. L.

Diakonissa.

(*Skomakaregatan 30, St.; t. Norr 30 90; mottagningstid: alla vardagar 8,30—9,30 f. m.*)

Jonsson, H. K. (Kerstin).

Kyrkovaktmästare.

(*Skomakaregatan 30, St.; t. Norr 31 07.*)

Fastin, G. A.

En maskinist och portvakt.

Klara församling.

Expedition: Brunkebergsgatan 10, C.; t. 86 23, Norr 8 69; expeditionstid: vardagar 10—11 f. m. samt (utom juni—aug.) helgfria fredagar 7—8 e. m.

På den plats, där det av Magnus Ladulås år 1280 grundade, av Gustav Vasa 1527 nedrivna, S:ta Clara kloster legat, byggdes under Johan III:s tid, sannolikt 1572—1576, Klara kyrka. Vid en eldsvåda 1751 nedbrann kyrkan men började omedelbart återuppbyggas, så att den redan 1753 kunde invigas på nytt. Kyrkan har under år 1907 undergått en genomgripande reparation. Ursprungligen tjänstgjorde kyrkan som gudstjänstlokal för hela Norrmalm. År 1643, då Jakobs kyrka blivit färdig, skedde emellertid en delning, så att trakten öster om Brunkeberg lades till

denna kyrka, medan Klara kyrka blev gudstjänstlokal för Norrmalm väster om Brunkeberg jämte nuvarande Kungsholmen. År 1671 blev Kungsholmen emellertid avskördad till egen församling och år 1773 avskördades den norra delen av församlingen till Adolf Fredriks församling. Bromma församling utgjorde annex till Klara under åren 1624—1663. Fr. o. m. år 1925 har med Klara församling införlivats den öster om Klara sjö belägna delen av Kungsholms församling.

Stat år 1927. Utgifter: 213,480 kr.; inkomster: 97,500 kr.

Utdelivering pr ¹/₁₀ bevilningskrona. Till kyrkokassan 10 öre, till prästerskapets avlöning 6 öre, till skolkassan 2 öre samt till församlingsbiblioteket 2 öre. Dessutom extra utdelivering för år 1927: till dyrtidstillägg 2 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fylnadersättning med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 14,900 kr. per år, fri bostad. Komminister: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fylnadersättning med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 10,070 kr. per år, fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr., dessutom hyresersättning 1,500 kr. Kyrkonotarie: arvode 600 kr. Bokförare: lön 2,500 kr., två personliga lönetillägg, vardera å 500 kr. Klockare och kyrkofogde: lön 3,500 kr., tre personliga lönetillägg, vardera å 500 kr., fri bostad. Organist: lön 2,500 kr. Kantor: lön 2,500 kr., tre personliga lönetillägg, vardera å 500 kr. Kyrkovaktmästare: lön 2,400 kr., personligt lönetillägg 300 kr., ersättning för städning 1,200 kr., fri bostad och värme. — Till församlingens prästerliga befattningshavare utgår dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder och till övriga befattningshavare förlägg tillägg i huvudsaklig överensstämmelse med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Bokander, H. G. E., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); ***Blom**, A. P. R., byggnadsingenjör, kyrkovärd; ***Dahlén**, G. S., tandläkare; **Magnusson**, A. E., byggmästare, stadsfullm., kyrkovärd och kassaförvaltare; ***Rinnan**, E. B., chefredaktör, stadsfullm.; **Ståhlberg**, M. E. (Lisa), fröken; **Söderberg**, F. F. V., fil. d.r.; **Törnblad**, H. B., direktör; ***Törnberg**, A. O. O:son, förste reparatör.

Kyrkonotarie.

Romare, P. B., aktuarie; t. Ålsten 5 19.

En bokförare.

Församlingens skoloråd.

Se sid. 186.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 359.

Församlingens revisorer.

För kyrkorådet.

Dahlström, J. F. A., maskinist; **Martin, L. G. M.**, advokat; **Nyholm, H.**, direktör.
Suppleanter: **Asplund, E. M.**, prakt. läkare; **Nyström, G. M.**, faktor.

För skolrådet.

Falk, H. A., handlande; **Pettersson, P. G.**, fastighetsägare; **Stenberg, C. V.**, köpman.
Suppleanter: **Svensson, A. V. T.**, f. d. köpman; **Dahlström, J. F. A.**, maskinist.

Kyrkoherde.

Bokander, H. G. E.

Komminister.

Bratt, E. J.

Ständig adjunkt.

Werner, A. I.

Klockare och kyrkofogde.

Lidström, C. A. R.

Organist.

Johanson, M. S.

Kantor.

Vakant, *tjff.* **Wiberg, C. A.**

Diakonissa.

(Klara östra kyrkogata 8, C.; t. Norr 111 50; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 9—11 f. m.)

Hansson, Ingeborg.

Kyrkovaktmästare.

Strandberg, B. F. N.

Kungsholms församling.

(Ulrika Eleonora.)

Expedition: Parmmätaregatan 3, C.; t. 338 16; expeditionstid: vardagar: 10—11 f. m. samt t. v. helfria fredagar 7,30—8,30 e. m.

Hittillsvarande Kungsholms församling lydde ursprungligen under Solna, hörde jämte denna till Storkyrkoförsamlingen under åren 1529—1536 och kom 1643 till Klara församling. År 1671 skildes Kungsholmen från Klara och bildade egen församling med Solna som annex 1671—1685. På den nuvarande kyrkans plats lades 1673 grunden till den nya församlingens kyrka. En provisorisk träkyrka, som upbyggts redan året förut, upbrann 1679, varefter gudstjänster hölls i ett hus vid Hantverkaregatan. Bygandet av kyrkan gick nämligen till följd av församlingens fattigdom och ringa invånarantal (1672 blott 193 personer) synnerligen långsamt; först 1688 kunde kyrkan invigas och uppkallades efter dåvarande drottningen Ulrika Eleonora. Fullstän-

diget färdigbyggd blev kyrkan först 1757 och tornet först 1813.

Fr. o. m. den 1 jan. 1925 har av Kungsholms församling dess västra del utbrutits för att bilda en egen församling, S:t Görans församling (se nedan), samt dess öster om Klara sjö belägna del överflyttats till Klara församling.

Kungsholms och S:t Görans församlingar skola dock till vidare hava gemensam ekonomi, under samfällad förvaltning av kyrkoråden och skolråden i de båda församlingarna, i vilket förenade kyrkoråd, respektive skolråd, Stockholms stads konsistorium har att förordna en av kyrkoherdarna att vara ordförande.

Stat år 1927 (gemensam för Kungsholms och S:t Görans församlingar). Utgifter: 343,231 kr.; inkomster: 23,000 kr.

Utdelning pr 1/10 bevilningskrona. Till kyrkokassan 25 öre, till prästerskapets avlönning 10 öre, till skolkassan 9 öre och till församlingsbiblioteket 5 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., fyllnadsersättning med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive tillfällig löneförbättring 800 kr. och dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 14,054 kr., fri bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., fyllnadsersättning med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive tillfällig löneförbättring 700 kr. och dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 9,000 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr. Kyrkonotarie: arvode 800 kr. Räkenskapsförare: arvode 1,200 kr. Skrivbiträde: arvode 1,200 kr. Klockare, kantor och kyrkofogde: lön 2,400 kr., ett ålderstillägg 600 kr., fri bostad, arvode som kördirigent 1,500 kr. Organist: lön 2,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Kyrkovaktmästare: lön 1,500 kr., ålderstillägg 300 kr., för städning 1,200 kr., fri bostad. — Till församlingens prästerliga befattningshavare utgår dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder och till övriga befattningshavare dels ett fast dyrtidstillägg med 33 1/3 % av den kontanta avlöningen, dels rörligt tillägg i överensstämmelse med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Larsson, C. V., kyrkoherde, självskr. ordf.¹⁾ (se nedan); **Bergholtz, D. A.**, föreståndare; **Borgström, A. G. S.**, justitieråd, kyrkovärd; **Kihlberg, A. R.**, järnvägstjänsteman; **Lennström, J. A.**, posttjänsteman; **Sandström, K. G. A.**, notarie, stadsfullm.; **Schreuder, F.**, fabriksidkare; **Simson, C. G.** son, besökare, kyrkovärd; **Trönning, P.**, överlärare.

¹⁾ Av konsistoriet förordnad som ordförande i Kungsholms och S:t Görans församlingars förenade kyrkoråd och förenade skolråd (jfr ovan).

Kyrkl. in- stitu- tioner.

Suppleanter: Andersson, A. A., specerihand-
lare; Berg, L. H., kamrerare; *Bolinder, E.
C. G., civilingenjör; *Fredriksson, N., under-
visningsråd; Häggqvist, G. P. E., professor;
Jonsson, E. A., försäkringstjänsteman; *Moss-
berg, K. W. R., civilingenjör, stadsfullm.;
*Tinggren, G. A., undersökare.

Kyrkonotarie.

Eckerström, I. J. B. A. A. E., kamrerare; t.
Norr 235 26.

En räkenskapsförare, ett skrivbiträde

Församlingens skoloråd.

Se sid. 186.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 360.

Församlingens revisorer.¹⁾

För kyrkorådet.

Adling, A. A:son, byggnadsingenjör; **Ahlström**, V.,
handlande; **Geijer**, B. O., f. d. grosshandlare;
Ståhl, A. E., filare, stadsfullm.
Suppleanter: **Kallin**, J., målare; **Larson**, G. A.,
yrkeslärare; **Malmvik**, A. G. G., kamrerare;
Stjerneberg, P. O. W., kamrerare.

För skolorådet.

Abenius, H. V., revisör; **Hallberg**, K. H. V.,
murare; **Malmström**, A., kassör; **Pettersson**,
C. A. H., metallarbetare.
Suppleanter: samma som för kyrkorådet (se
ovan).

Kyrkoherde.

Larsson, C. V.

Komministrar.

Ramsten, B. A.; **Kihlstedt**, G. (fr. o. m. $\frac{1}{5}$ 1928)
(jfr sid. 349), *tj. Skoglund*, S. A. G.

Ständig adjunkt.

Vakant, *tj. Heldt*, T. E. O.

Klockare, kantor och kyrkofogde.

Sandberg, G. V.

Organist.

Skarby, J. E.

Diakonissa.

Nilsson, Almina G.; *Bergsgatan 47, C.; t.*
Norr 24202; mottagningstid: alla var-
dagur utom tisdagar 9—11 f. m.

Kyrkovaktmästare.

Gustafsson, N. E.

¹⁾ För granskning av Kungsholms och St
Görans församlingars gemensamma räkenskaper
(jfr ovan och sid. 341).

St Görans församling.

Expedition: Fleminggatan 56, C.; t.
Kungsh. 75 82 (exp.), Kungsh. 75 89 (kyr-
koherden); expeditionstid: vardagar 10—11
f. m. samt t. v. helgfria fredagar 7,30—
8,30 e. m.

St Görans församling utbröts fr. o. m. den
1 jan. 1925 ur Kungsholms församling (jfr ovan
under denna församling) och utgör fr. o. m.
den 1 maj 1925 eget pastorat. Församlingens
kyrka, till vilken grunden lades år 1906, och
som uppfördes huvudsakligen av donerade med-
del, invigdes år 1910.

Stat år 1927 (gemensamt för Kungsholms och
St Görans församlingar). Utgifter: 343,231 kr.;
inkomster: 23,000 kr.

Utdelivering pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona.
Till kyrkokassan 25 öre, till prästerskapets
avlönning 10 öre, till skolkassan 9 öre och till
församlingsbiblioteket 5 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön
8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr.,
fyllnadsersättning med sådant belopp, att samt-
liga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 12,000 kr.,
dessutom hyresersättning. Två komministrar:
lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr.,
fyllnadsersättning med sådant belopp, att samt-
liga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 9,000 kr., fri
bostad eller hyresersättning. Ständig adjunkt:
lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr.,
ersättning för bostad och vivre 3,000 kr. Kyr-
konotarie: arvode 800 kr. Räkenskaps-
förare: arvode 800 kr. Skrivbiträde: arvode
1,200 kr. Klockare: lön 1,200 kr. Organist:
lön 2,000 kr. Kantor: arvode 500 kr. Kör-
dirigent: arvode 1,500 kr. Kyrkovakt-
mästare: lön 1,500 kr., för städning m. m.
1,700 kr., fri bostad. — Till församlingens
prästerliga befattningshavare utgår dyrtidstillägg
enligt av kungl. majt och riksdagen fastställda
grunder samt till övriga befattningshavare dels ett
fast dyrtidstillägg med 33 $\frac{1}{3}$ % av den kontanta
avlönningen, dels förligt tillägg i överensstämmelse
med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Folkard-Holmgren, J. F., kyrkoherde, självskr-
ordf. (se nedan); **Allard**, O. E., ingenjör,
kyrkovård; ***Edberg**, F. O., spårvägsmän,
kyrkovård; **Hermansson**, K. T. E., vakt-
mästare; ***Hessler**, A. A. H., sekreterare;
***Johansson**, E. I., verkmästare; **Ringkvist**, K. I.,
badare; ***Thorsén**, E. H., bergsprängare;
Wahlström, E. O., slipare.

Suppleanter: **Andberg**, C. J., lagerchef;
Anderson, A. R., metalltryckare; ***Een**, O. B.
L., föreståndare; **Lundholm**, N. E., kriminal-
överkonstapel; **Mobert**, C. E., hantverksföre-
ståndare; ***Pravitz**, A. G. F., redaktör; ***San-**
dahl, K., förman; ***Schuldt**, K. J., övermaskinist.

Kyrkonotarie.

Lillieros, J., civilassessor; t. Kungsh. 23 44.

En räkenskapsförare, ett skrivbiträde.

Församlingens skolråd.

Se sid. 187.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 360.

Församlingens revisorer.

Revisionen avser Kungsholms och S:t Görans församlingars gemensamma räkenskaper; till revisorer har S:t Görans församling utsett samma personer som Kungsholms församling (se sid. 340).

Kyrkoherde.

Folkard-Holmgren, J. F.

Komministrar.

Lindberg, J.; Norrlander, Å. H.

Ständig adjunkt.

Vakant, t.j.f. Dymling, C. J.

Klockare.

Larsson, B. K. S. (se nedan).

Organist.

Sjörin, H.

Kantor och kördirigent.

Vakant, t.j.f. Sjörin, H. (se ovan).

Diakonissa.

Sondén, Elin; *Arbetaregatan 20, C.; t. Kungsh. 24 08; mottagning: i S:t Görans kyrka alla vardagar utom tisdagar 9—10 f. m.; t. Norr 238 37.*

Kyrkovaktmästare.

Larsson, B. K. S. (se ovan).

Adolf Fredriks församling.

Expedition: Kammakaregatan 30, Va.; t. 137 73, Norr 70 76; expeditionstid: vardagar 10—11 f. m. samt (utom juni—aug.) helgfria fredagar 7—8 e. m.

Nuvarande Adolf Fredriks församling hörde först under Klara. År 1673 byggdes emellertid på den plats, där Adolf Fredriks kyrka nu ligger, ett kapell, S:t Olofs kapell, och då detta år 1675 invigdes, anvisades den del av församlingen, som låg norr om Kammakaregatan, bänkplatser i detta kapell. År 1773 fick denna trakt av Klara församling bilda egen församling, uppkallad efter konung Adolf Fredrik, och följande år blev församlingens kyrka färdig, uppbyggd omkring det gamla kapellet. Enligt beslut av kyrkostämman den 6 mars 1905, fastställt av kungl. maj:t den 2 juni 1905, delades försam-

lingen den 1 maj 1906 i trenne församlingar: Kyrkl. Adolf Fredriks, Gustav Vasa och S:t Matteus. in- Stat år 1927. Utgifter: 236,261: 95 kr.; stitu- inkomster: 17,200 kr. tioner.

Utdelning pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. Till kyrkokassan 49 öre, till prästerskapets avlönning 11 öre, till skolkassan 2 öre och till församlingsbiblioteket 2 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fri bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ett ålderstillägg 300 kr., ersättning för vivre 3,000 kr., fri bostad. Kyrkonotarie: arvode 800 kr. Bokförare: lön 800 kr. Klockare: lön 3,500 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr., fri bostad. Organist: lön 2,600 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr., personligt lönetillägg 800 kr. Kantor: lön 2,600 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr., personligt lönetillägg 800 kr. Kyrkovaktmästare: lön 3,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr., fri bostad. — Dessutom utgår till församlingens prästerliga befattningshavare dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder samt till övriga befattningshavare rörligt tillägg i överensstämmelse med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Mannström, C. O., vice pastor, självskr. ordf. (se nedan); Andersson, O. A., posttjänsteman; Falk, S. G., direktör, stadsfullm.; Hedborg, J. W. J:son, köpman; *Johannesson, E. A. V., justerare; *Johansson, A. T., tjänsteman; Klint, J. A., fabrikör, kyrkovärd; *Lagergrehn, G. L., direktör, kyrkovärd; *Rathsman, J. C. N., grosshandlare.

Kyrkonotarie.

Ljungman, C. J. D., auditör; t. Norr 245 46. En bokförare.

Församlingens skolråd.

Se sid. 187.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 360.

Församlingens revisorer.

Axi, S. G. E., revisor; Gunnarsson, P. E., bankkamrerare; Hedlund, K. A. H., vaktmästare. Suppleanter: Olmgren, S. V., grosshandlare; Kanström, C. O., skrädderiarbetare.

Kyrkoherde.

Hasselrot, C. R., tjl.

Vice pastor.

Mannström, C. O. (se nedan).

Komministrar.

Wallstersson, K. E.; Wolfbrandt, E. G.

**Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.**

Ständig adjunkt.
Mannström, C. O., tjl. (se ovan), *tjf.* Stenberg,
Hj. A.

Klockare.
Kvarzell, J. A.

Kantor.
Arrhenius, B. A. A.

Organist.
Nordqvist, G. L.

Församlingssyster.
(Saltmätaregatan 1, Va.; t. Norr 41 45;
mottagningstid: alla dagar utom onsdagar
9—10 f. m.)

Molin, Märta C.

Kyrkovaktmästare.
Andersson, A. R.

Gustav Vasa församling.

Expedition: Västmannagatan 63, Va.; t.
855 82, 849 77; kyrkoherdens arbetsrum
Norr 38; *expeditionstid:* vardagar 10—11
f. m. samt (utom juni—aug.) helgfria
fredagar 6,30—7,30 e. m.

Församlingen skildes från Adolf Fredriks
församling den 1 maj 1906 (se vidare under denna
församling), och i juni s. å. invigdes den ny-
uppförda kyrkan.

Inom församlingen ligger Sabbatsbergs äl-
derdomshem, som till den 15 oktober 1910 ut-
gjorde egen församling, men numera ingår i
Gustav Vasa; inrättningen har dock fortfarande
egen kyrka, egen predikant etc. (se vidare sid. 149).

Stat år 1927. Utgifter: 313,995: 06 kr.; in-
komster: 149,772: 50 kr.

Utdelivering pr 1/10 bevilningskrona.
Till kyrkokassan 35 öre, till prästerskapets av-
löning 10 öre och till skolkassan 3 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön
8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fri
bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., till-
fällig löneförbättring 700 kr., fri bostad. Stän-
dig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneför-
bättring 300 kr., ett älderstillägg 300 kr., er-
sättning för vivre 3,000 kr., fri bostad. Kyrko-
notarie: arvode 600 kr. Bokförare: arvode
600 kr. Klockare: lön 2,500 kr., fri bostad.
Kantor: lön 2,000 kr. Organist: lön 2,000
kr., två älderstillägg, vardera å 500 kr., person-
ligt lönetillägg 500 kr. (utan dyrtidstillägg därå).
En kyrkovaktmästare: lön 1,000 kr., fyra
älderstillägg, vardera å 150 kr., bostad. —
Dessutom utgår till församlingens prästerliga
befattningshavare dyrtidstillägg enligt av kungl.
maj:t och riksdagen fastställda grunder samt
därjämte till kyrkoherden och en komminister
rörligt lönetillägg enligt för stadens befattnings-
havare gällande grunder, eharu med reduktion
av procentalen, för kyrkoherden med 5 enheter

och för komministern med 10 enheter. Till samt-
liga icke prästerliga befattningshavare utgår dels
ett fast dyrtidstillägg med 33 1/3 % av den kon-
tanta avlöningen, dels rörligt tillägg i överens-
stämmelse med för stadens befattningshavare
gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Hallberg, H. E., kyrkoherde, självskr. ordf. (se
nedan); *Ekman, C. G., bankdirektör, kyr-
kovård; Fredrikson, K. G. A., besökare;
von Friesen, F. H., kamrerare; Hallström, K.
L. F., tjänsteman; *Lindberg, G. E., f. d. hamn-
fogdeinspektör; *Linderqvist, C. J., tjänsteman;
Olsson, F. T., direktör; *Sällström, G. F. W.,
ingenjör, kyrkovård.

Kyrkonotarie.

Falkenberg, A. C. M., frih., kanslisekreterare;
t. 788 99.

En bokförare.

Församlingens skolråd.

Se sid. 188.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 360.

Församlingens revisorer.

Persson, L., kamrerare; Rönne, C. N., f. d.
kamrerare; Welander, A. S., snickare.
Suppleanter: Björlin, P., grosshandlare; Nyman,
G., bagare.

Kyrkoherde.

Hallberg, H. E.

Komministrar.

Ankar, G. A.; Edsman, J. E.

Ständig adjunkt.

Lund, B. A.

Klockare.

Wärner, A. S.

Kantor.

Algård, E. O. B.

Organist.

Olsson, O. E.

Diakonissor.

(Gemensamma för församlingen och fat-
tigvårdsstyrelsen: Västmannagatan 63,
Va.; t. 855 82, 849 77, Norr 956; mottag-
ningstid: tisdagar, fredagar och lördagar
9—11 f. m.)

Norrbom, Karin M.; Olsson, J. (Nanna).

Kyrkovaktmästare.

Aspe, G. F.

Matteus församling.

Expedition: Västmannagatan 92, Va.; t. 854 91, Norr 214 50 (kyrkoherdens expeditionsum); 864 99 (expeditionen); expeditionstid: vardagar 10—11 f. m.

Församlingen skildes från Adolf Fredriks församling den 1 maj 1906 (jfr ovan under denna förs.). En kyrka hade redan före delningen blivit uppförd och invigd år 1903. Kyrkan har åren 1923 och 1924 undergått en omfattande om- och tillbyggnad.

Inom församlingen ligger borgerskapets änhus, som förut utgjort egen församling. Genom kungl. förordning den 30 sept. 1910 upphörde inrättningen att vara egen församling, men har fortfarande eget prästerskap, som den själv avlönar (se vidare sid. 371).

Stat år 1927. Utgifter: 281,680: 20 kr.; inkomster: 20,708: 13 kr.

Utdebitering pr 1/10 bevilningskrona. Till kyrkokassan 30 öre, till prästerskapets avlöning 7 öre, till skolkassan 7 öre och till församlingsbiblioteket 2 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fri bostad. Tre komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr., ersättning för vivre 2,500 kr., fri bostad. Kyrkonotarie: arvode 1,000 kr. Bokförare: arvode 800 kr. Skrivbiträde: arvode 2,500 kr. Klockare och kantor: lön 4,200 kr., ett ålderstillägg 500 kr., fri bostad. Organist: lön 3,500 kr. Förste kyrkovaktmästare: lön 3,500 kr., fri bostad. Andre kyrkovaktmästare: lön 3,200 kr., fri bostad. — Dessutom utgår dyrtidstillägg till församlingens samtliga befattningshavare (med undantag av kyrkonotarien, bokföraren och skrivbiträdet) enligt de grunder, som av kungl. maj:t och riksdagen fastställts för dyrtidstillägg åt vissa prästerliga befattningshavare.

Församlingens kyrkoråd.

Berglund, A. A. T., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); ***Almström, O. H.**, disponent, stadsfullm.; **Borgström, J. W.**, spårvägsman; **Carl-gren, W.**, lektor; **Karlén, O. J.**, förtroendemän; **Kihlmark, R. R.**, direktör, kyrkovård; ***Lindahl, F. V.**, överpostiljon; ***Sjöman, E. F.**, grosshandlare, kyrkovård; ***Vestin, K. G.**, snickeriarbetare.

Suppleanter: ***Färnlöf, J. G.**, grosshandlare; **Jacobson, T. A.**, intendent; ***Larsson, E. A.**, chaufför; ***Lindén, K. J. V.**, ingenjör; **Lundstedt, J. H.**, chaufför; **Palm, A. A. E.**, major; **Wallin, H. E.**, kassör; ***Wessman, f.** Svensson, Signe A. M., fru.

Kyrkonotarie.

Edman, P. V., rådmän; t. 737 04.

En bokförare, ett skrivbiträde.

Församlingens skolråd.

Se sid. 188.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 361.

Församlingens revisorer.

Borg, C. H., svarvare; **Eriksson, E. G. E.**, järnvägstjänsteman; **Kjellström, S. O.**, ingenjör. *Suppleanter:* **Hellström, P. M.**, snickeriarbetare; **Lundberg, O. T. V.**, tf. centraluppbördsman.

Kyrkoherde.

Berglund, A. A. T.

Komministrar.

Holmbäck, A. J.; **Wikmark, C. R.**; **Gunnard, O. B.**

Ständig adjunkt.

Wiklund, E. V.

Klockare och kantor.

Ahlberg, D. J.

Organist.

Althén, K. R.

Diakonissor.

Stensgård, Ester A. V.; *Matteuskyrkan, Vana-disvägen 33—35, Va.; t. 804 19; mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 9—10 f. m.*

Holmstedt, Betty N. K.; *Matteuskyrkan, Vana-disvägen 33—35, Va.; t. Vasa 28 18; mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 9—10 f. m.*

Förste kyrkovaktmästare.

Hanning, F. O.

En andre kyrkovaktmästare.

Jakobs församling.

Expedition: Jakobs-gatan 2, C.; t. 539, Norr 69 50; expeditionstid: vardagar 10—11 f. m.

Jakobs kyrka omtalas i urkunder från trettonhundratalets mitt. Jakobs församling var i början förenad med Solna. Den gamla kyrkan nedrevs av Gustav Vasa, varefter alla invånarna på Norrmalm begagnade sig av Klara kyrka. En ny kyrka började byggas under Johan III:s tid, men avstannade arbetet vid hans död, och kyrkan invigdes först 1643. Samma år, den 25 november, delades Norrmalm i två församlingar, Klara och Jakobs, med Brunkeberg som gräns. Denna delning ägde orubbat bestånd till 1671, då de av Norrmalms invånare, som bodde omkring S:t Johannis kapell (»Kungsbacksboerne») bildade egen församling med av ärkebiskopen men icke av konsistoriet erkänd kyrkoherde. Denna delning upphörde emellertid snart och »Kungsbacksboerne» fingo i stället

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

**Kyrkl. in-
stitu-
tioner** gudstjänstlokal i S:t Olofs kapell under Klara församling. År 1672 skildes Ladugårdslandet från Jakobs församling, dock utan egen präst, då Ladugårdslandet skulle skötas och förestås av amiralitetspredikanterna under kyrkoherdens i Jakob inseende såsom »superintendent vid amiralitetet». Sedan amiralitetet i början på 1680-talet flyttats till Karlskrona, skildes Jakob och Ladugårdslandet fullständigt 1696.

Den 1 maj 1907 skildes Jakobs och Johannes församlingar.

Stat år 1927. Utgifter: 253,000 kr.; inkomster: 35,000 kr.

Utdebitering pr 1/10 bevilningskrona. Till kyrkokassan 24 öre och till prästerskapets avlöning 3 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fri bostad. Komminister: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr., ersättning för vivre 2,000 kr., fri bostad. Komministeradjunkt: lön 4,000 kr., därav från kyrkofonden 1,800 kr., fri bostad. Kyrkonotarie: arvode 1,200 kr. Räkenskapsförare: lön 2,000 kr. Klockare: lön 3,500 kr., personligt lönetillägg 500 kr., fri bostad. Organist: lön 2,500 kr. Kantor: lön 2,000 kr., ett ålderstillägg 500 kr. Kyrkovaktmästare: lön 1,800 kr., fri bostad. — Dessutom utgår till församlingens präster och övriga befattningshavare dyrtidstillägg med 80 % av den kontanta avlöningen.

Församlingens kyrkoråd.

Andræ, S. E. J., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); Haak, O. K., direktör, kyrkovård; *Lindberg, L. U. R., bruksägare; Ottergren, J. F., direktör; *Rundquist, C. A., rådman, kyrkovård; Sjögren, J. O., direktör; *Wachtmeister, E. H., greve, överstekammarjunkare.

Suppleanter: Reuterskiöld, C. B., major; *Andersson, K. M., övermaskinist.

Kyrkonotarie.

Afzelius, A. C. A., rådman; t. Brevik 77.

En räkenskapsförare.

Församlingens skolråd.

Se sid. 189.

Församlingens revisorer.

Fryckstrand, H., grosshandlare; von Hofsten, E. G. N., direktör; Norström, C., advokat.

Suppleant: Janson, S. A., frisörmästare.

Kyrkoherde.

Andræ, S. E. J.

Komminister.

Rosenius, P. J.

Ständig adjunkt.

Jonsson, G. A.

Komministeradjunkt.

Buréus, B. G. E.

Klockare.

Gustafsson, A. M.

Organist.

Vakant, t.jf. Westin, A.

Kantor.

Malm, E. G. V.

Diakonissa.

(Jakobsgatan 4, C.; t. Norr 209 33; mottagningstid: alla vardagar 9—11 f. m.)

Unger, Ingegerd E.

Kyrkovaktmästare.

Björklund, A. T.

Johannes församling.

Expedition: Kammakaregatan 12, Va.; t. 71 80, Norr 9 09; *expeditionstid:* vardagar 10—11 f. m. samt (utom juni—aug.) helgfria fredagar 7,30—8,30 e. m.

Enligt traditionen anlade Magnus Ladulås 1286 nära den plats, där Johannes kyrka nu ligger, ett hospital och ett kapell, som till rid-daren S:t Georgs ära kallades S:t Görans kapell. På 1450-talet utlades en del av kapellets tomt till begravningsplats åt Jakobs församling, medan dess kyrkogård till stor del var utlagd till Kungsträdgården. Sedan Gustav Vasa 1527 låtit nedriva kapellet, låg tomten i mer än hundra år öde och namnet förvandlades till Brunkebergs-kyrkogården. På 1630-talet byggdes där emellertid ett gravkapell, som även användes till gudstjänstlokal för kronans manskap. Först 1671 började det användas till gudstjänster för församlingen under den tid förslag var å bane att skilja Jakobs och Johannes församlingar (jfr ovan under Jakobs församling). Under Gustav III:s tid lades grunden till en ny kyrka, men avstannade arbetet snart. År 1890 invigdes en ny kyrka på platsen, och den 1 maj 1907 skildes församlingen från Jakobs. År 1904 invigdes vid Vanadislundens en ny kyrka, S:t Stefans-kyrkan, vilken åren 1925—1926 undergått en omfattande restauration.

Stat år 1927. Utgifter: 246,200 kr.; inkomster: 16,900 kr.

Utdebitering pr 1/10 bevilningskrona. Till kyrkokassan 28 öre, till prästerskapets avlöning 14 öre samt till skolkassan och biblioteket 14 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fyllnadsersättning 1,000 kr., fri bostad. Tre komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fyllnadsersättning 1,000 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500

kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ett ålders-
tillägg 300 kr., ersättning för vivre 3,000 kr.,
fri bostad. Kyrkonotarie: arvode 1,000 kr.
Klockare och kyrkofogde: lön 2,500 kr.,
ersättning för mistade sportler 200 kr., lönstill-
lägg 300 kr., ålderstillägg 200 kr., lön som kyrko-
fogde 500 kr., fri bostad och värme. Organist
vid Johannes kyrka: lön 2,000 kr., ålderstillägg
500 kr. Organist och kantor vid Stefans-
kyrkan: lön 2,000 kr. Biträdande organist
i församlingen: lön 1,200 kr., ålderstillägg 800 kr.
Kantor vid Johannes kyrka: lön 1,500 kr., två
ålderstillägg, vardera å 500 kr. Kyrkovakt-
mästare vid Johannes kyrka: lön 2,200 kr., fri
bostad och värme. Kyrkovaktmästare vid
Stefanskyrkan: lön 2,000 kr., fri bostad och värme.
— Dessutom utgår till församlingens prästerliga
befattningshavare dyrtidstillägg enligt av kungl.
maj:t och riksdagen fastställda grunder samt till
övriga befattningshavare dels ett fast dyrtids-
tillägg med $33\frac{1}{3}\%$ av den kontanta avlöningen,
dels rörligt tillägg i överensstämmelse med för
stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Öhman, K., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan);
Andersson, J. Eric, spårvägsman; Enequist, J.
N., direktör; *Hellberg, J., maskinsnickare;
*Hjort, C. A., direktör; Hjorth, J. E., direk-
tör, stadsfullm., kyrkovård; *Johansson, K.,
möbelsnickare; *Lindberg, A. W., kamrerare;
*Sehardt, C., prakt. läkare; Wassberg, A., f. d.
överlärare, kyrkovård; Widén, J., f. d. lands-
hövding.

Kyrkonotarie.

Engellau, I. L., advokat; t. 97 49.

Församlingens skolråd.

Se sid. 189.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 361.

Församlingens revisorer.

Johansson, J. H., förrådsarbetare; Kihlström, O.,
kontorschef; Lundkvist, F., järnsvarvare.
Suppleant: Nyman, H., kassör.

Kyrkoherde.

Öhman, K.

Komministrar.

Lignell, E.; Wenner, P. A.; Ring, G. E. T.

Ständig adjunkt.

Folke, E. T.

Klockare och kyrkofogde.

Jansson, C. H. T.

Organister.

Hultstrand, O. T. G. (Johannes kyrka); Gus-
tafson, J. E. (se nedan) (Stefanskyrkan);
Wahlstedt, Edla (biträdande organist i för-
samlingen).

Kantorer.

Wiklund, V. (Johannes kyrka); Gustafson, J. E.
(se ovan) (Stefanskyrkan).

Diakon och diakonissor.

(Frejgatan 31 [f. d. 25], Va.; t. Vasa 18 02,
Norr 297 84; mottagningstid: alla var-
dagar utom onsdagar 8—10 f. m.)

Månsson, G.; Törneblad, M. C. (Mia); Claes-
son, Ruth D. C.

Kyrkovaktmästare.

Boman, B. R. V. (Johannes kyrka), t. Norr 10 26;
Wittenström K. A. (Stefanskyrkan), t. Vasa
77 98.

Engelbrekts församling.

Expedition: Östermalmsg. 67, Ö.; t. 10803
(expeditionen), 778 47 (kyrkoherden); ex-
peditionstid: vardagar (utom lördagar)
10—11 f. m. samt helgfria fredagar
6,30—7,30 e. m.

Församlingen skildes från Hedvig Eleonora
den 1 maj 1906 (jfr nedan under denna förs.).
Grund till en kyrka för församlingen lades den
14 maj 1910; kyrkan invigdes den 25 januari
1914. Ett kapell i Hjorthagen invigdes den 25
mars 1909.

Stat år 1927. Utgifter: 371,285: 14 kr.; in-
komster: 15,700 kr.

Uttebitering pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona.
Till kyrkokassan 36 öre, till prästerskapets av-
löning 5 öre och till skolkassan 5 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön
8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr.,
fyllnadsersättning med sådant belopp, att
samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive
dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 13,000 kr.,
fri bostad. Tre komministrar: lön 5,000 kr.,
tillfällig löneförbättring 700 kr., fyllnads-
ersättning med sådant belopp, att samtliga kon-
tanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg
(se nedan), uppgå till 9,000 kr., fri bostad.
Kyrkonotarie: arvode 1,600 kr. Kontors-
skrivare: lön 2,640 kr. Klockare: lön 4,480
kr., fri bostad och värme. Organist i Engelbrekts-
kyrkan: lön 3,780 kr. Kantor i Engelbrekts-
kyrkan: lön 3,780 kr. Organist och kantor
i Hjorthagskyrkan: lön 2,760 kr. Förste kyrko-
vaktmästare i Engelbrektskyrkan: lön 2,940
kr., fri bostad och värme. Andre kyrkovakt-
mästare i Engelbrektskyrkan: lön 2,450 kr.,
fri bostad och värme. Kyrkovaktmästare i
Hjorthagskyrkan: lön 2,900 kr., fri bostad och

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

Kyrkl. värme. — Till församlingens prästerliga befattningshavare utgår dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Lindgren, J., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); ***Hallendorff, C. J. H.**, professor; **Johansson, N. J. A.**, byggmästare; **Lind, G. H.**, trädgårdsdirektör, kyrkovård; ***Lindgren, G. A. H.**, hovintendent; **Magnuson, P. K.**, förgyllare, stadsfullm.; ***Odencrants, L. A.**, bankdirektör, kyrkovård; **Planting-Gyllenbåga, E. J. C.**, regeringsråd; ***Wickström, C. T.**, cementarbetare.
Suppleanter: ***Jansson, P. J.**, arbetsförman; ***Boije, K. E.**, målarmästare; **Holmgren, K. G.**, kamrerare; **Lind, N. G. C.**, bokhållare; **Höglund, C. H.**, grosshandlare; ***Lundh, E. V. R.**, maskinist; **Carlander, A.**, herr; ***Adolfsson, E. G. T.**, gasverksarbetare.

Kyrkonotarie.

Åkerman, G. A., kansliråd; t. 105 94.
En kontorsskrivare.

Församlingens skolråd.

Se sid. 189.

Församlingsbibliotekens styrelser.

Se sid. 361 och 362.

Församlingens revisorer.

Lundqvist, O. J., ingenjör; **Löfgren, A.**, sekreterare; **Morén, K. E.**, förste ingenjör.
Suppleanter: **Florin, C. L.**, trädgårdsdirektör; **Adolfsson, S. F.**, gasverksförman.

Kyrkoherde.

Lindgren, J.

Komministrar.

Lindh, A.; **Arbin, E. V.**; **Kyhberg, G.**

Klockare.

Blomberg, C. H.

Organist

(i Engelbrektskyrkan).

Lindberg, O. F.

Kantor

(i Engelbrektskyrkan).

Åhlén, D. M.

Organist och kantor

(i Hjorthagskyrkan).

Eklöf, J. E.

Diakonissa.

(Östermalmsgatan 67, Ö.; t. Norr 124 95; mottagningstid: alla vardagar utom måndagar 9—11 f. m.)

Sandström, Dagmar M. I.

Förste kyrkovaktmästare

(i Engelbrektskyrkan).

Granfelt, A. M.

Kyrkovaktmästare (i Hjorthagskyrkan).

Johannezon, A.

En andre kyrkovaktmästare (i Engelbrektskyrkan).

Hedvig Eleonora församling.

Expedition: Jungfrugatan 7 B, Ö.; t. 72262; expeditionstid: vardagar 10—11 f. m.

Ladugårdslandet hörde först under Jakobs församling. År 1656 ansåg Karl X Gustav lämpligt bygga en kyrka på Ladugårdslandet för amiralitetet, och lades grunden 1658, men avstannade bygget snart. En träkyrka upbyggdes 1670 på amiralitetets bekostnad vid Storgatan. Den 17 april 1672 fick Ladugårdslandet bilda egen församling, till en början dock utan egna präster, då amiralitetspredikanterna under tillsyn av kyrkoherden i Jakob skötte själavården. Först sedan amiralitetet på 1680-talet flyttats till Karlskrona, blev skilsmässan 1696 fullständig. År 1730 återupptogs bygandet av stenkyrkan, som slutligen den 21 augusti 1737 blev invigd och kallad Hedvig Eleonora, sannolikt efter Karl X Gustavs gemål. Följande år nedrevs den provisoriska träkyrkan. Den 1 maj 1906 delades församlingen i tre: Hedvig Eleonora, Engelbrekts och Oscars församlingar.

Stat år 1927. Utgifter: 254,859: 81 kr.; inkomster: 25,600 kr.

Utdebitering pr 1/10 bevilningskrona. Till kyrkokassan 36 öre, till prästerskapets avlöning 7 öre och till skolkassan 2 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., personligt lönetillägg med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 13,000 kr., fri bostad och bränsleersättning. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., personligt lönetillägg med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 9,000 kr., fri bostad och bränsleersättning. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr., personligt lönetillägg med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 8,000 kr., dessutom hyresersättning 1,500 kr. Kyrkonotarie: arvode 1,000 kr. Räkenskapsförare: arvode 1,000 kr. Skrivbiträde: lön 1,800 kr., personligt lönetillägg 300 kr. Klockare: lön 2,500 kr., personligt lönetillägg 1,000 kr., viss ersättning 400 kr., fri bostad och bränsleersättning. Organist: lön 2,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Kantor: lön 2,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Kyrkovaktmästare: lön 1,800 kr., personligt lönetillägg 500 kr., viss ersättning 700 kr., fri bostad

— Dessutom utgår dyrtidstillägg, till församlingens prästerliga befattningshavare enligt av kungl maj:t och riksdagen fastställda grunder och till övriga befattningshavare enligt å kyrkostämman fastställda grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Källander, A. J., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); ***Bergman**, B. O., justitieråd; **Carlstedt**, P., verkställare; ***Cervin**, N. H., skräddarmästare, stadsfullm., kyrkovård; **Edman**, P. V., rådman; ***Fellenius**, K. G. G., tf. taxeringskommissarie; **Hultström**, J. D., bokbinderiidkare; **Johanson**, E., grosshandlare, kyrkovård; ***Johansson**, F. E., slottsbyggmästare.

Kyrkonotarie.

Holmström, G. S., sekreterare i lantbruksstyrelsen; t. Söder 66 22.

En *räkenskapsförare*, ett *skrivbiträde*.

Församlingens skolråd.

Se sid. 190.

Församlingens revisorer.

Ericsson, G. L., byggnadsingenjör; **Möller**, K., kamrerare; **Svensson**, Thyra E. L., aukt. revisor. *Suppleanter*: **Andersson**, F. E. F., fabrikör; **Källström**, N. A., tf. sekreterare, stadsfullm.

Kyrkoherde.

Källander, A. J.

Komministrar.

Schröderheim, E. P.; **Arborelius**, E. T.

Ständig adjunkt.

Bergman, E. H. F.

Klockare.

Morén, J. T. (se nedan).

Organist.

Blom, O. L.

Kantor.

Morén, J. T. (se ovan).

Diakonissa.

(*Församlingshuset, Jungfrugatan 7 B, Ö.; t. Norr 54 05; mottagningstid: alla vardagar 9—10 f. m.*)

Olson, Ellen M.

Kyrkovaktmästare.

Jansson, A. V.

Oscars församling.

Expedition: Fredrikshovsgatan 3, Ö. Dj.; t. 719 47, Norr 72 92; expeditionstid: vardagar 10—11 f. m.

Församlingshyddan: Lovisagatan 2 (ingång Storgatan 55), Ö. Dj.; t. Norr 144 80.

Oscars församling avskildes från Hedvig Eleonora den 1 maj 1906 (se vidare under denna förs.). En kyrka, som erhöi namnet Oscars-

kyrkan, hade redan före delningen uppbyggt och invigts år 1903. Under åren 1920—1922 har en omfattande restaurering av kyrkans inre ägt rum.

Djurgårdskyrkan har förut begagnats till skola. Närmast för detta ändamål skänktes den år 1830 till »Djurgårdsförsamlingen» med rättighet att använda skolrummet och dess arkiv till kyrka och sakristia.

Stat år 1927. Utgifter: 221,784:73 kr.; inkomster: 45,140:91 kr.

Utdebitering pr 1/10 bevilningskrona. Till kyrkokassan 20 öre, till prästerskapets avlöning 6 öre och till skolkassan 2 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fri bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr., hyresbidrag 2,400 kr. Kyrkonotarie: arvode 900 kr. Räkenskapsförare: arvode 700 kr. Skrivbiträde: lön 1,800 kr., extra skrivhjälp 800 kr. Klockare: lön 2,000 kr., fri bostad. Organist: lön 2,000 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Organist i Djurgårdskyrkan: lön 750 kr. Kantor: lön 2,000 kr. Kyrkovaktmästare: lön 1,800 kr., lönetillägg 500 kr., ersättning för mistade inkomster 250 kr., fri bostad. En andre kyrkovaktmästare: lön högst 4,000 kr. Vaktmästare och eldare: lön 2,000 kr., hyresbidrag 500 kr. — Dessutom utgår till församlingens prästerliga befattningshavare dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder samt till övriga befattningshavare ett fast dyrtidstillägg med 33 $\frac{1}{3}$ % av den kontanta avlöningen. Till såväl prästerliga som övriga befattningshavare utgår därjämte rörligt tillägg i överensstämmelse med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Bengtson, H. G. V., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); **Althin**, N. P., byggmästare; ***Andersson**, A. F., skomakare; **Broman**, J. W., direktör; ***Carlson**, L. F., grosshandlare; **Ekman**, A., krigsråd; ***Hedman**, G. L., bankkamrerare; **Indebetou**, C. D. G., direktör; ***Lewander**, A. F. C. E., f. d. bruksdisponent, kyrkovård; **Malm**, P. L., stadskamrerare, kyrkovård; ***Thulin**, J. A., trädgårdsmästare.

Kyrkonotarie.

Törnell, E. R., registrator; t. 770 68.

En *räkenskapsförare*, ett *skrivbiträde*.

Församlingens skolråd.

Se sid. 190.

Församlingens revisorer.

Poignant, J. A., f. d. major; **Sjögren**, G. M., grosshandlare; **Sjögren**, J. E., hovrättsråd.

**Kyrkl. in-
stitu-
tioner.** *Suppleanter:* Morén, S. O. U., byggnadsingen-
jör; Wigstrand, J. E., bankkamrerare.

Kyrkoherde.

Bengtson, H. G. V.

Komministrar.

Aurelius, B. O.; Algård, N. S. H.

Ständig adjunkt.

Sundelin, R. U. J.

Klockare.

Vakant, *tj.* Oztén, K. O. A.

Organister.

Vretblad, V. P. (Oscarskyrkan); Liljeholm, f.
Skog, Anna S. (Djurgårdskyrkan).

Kantor.

Vakant, *tj.* Andersson, P. A.

Diakonissa.

(Fredrikshovsgatan 3, Ö.Dj.; t. 71947,
Norr 7292; mottagningstid: alla vardag-
ar 9—10 f. m.)

Könsberg, Elsa C.

Kyrkovaktmästare.

Andersson, P. A.

En andre kyrkovaktmästare, en vakt-
mästare och eldare.

Katarina församling.

Expedition: Högbergsgatan 15, Sö.; t.
Söder 156 61, Söder 338 20; *expeditionstid:* vardagar 9—10,30 f. m. samt helg-
fria fredagar 7,30—8,30 e. m.

På den plats, där Kristian Tyrann år 1520
lätit bränna liken av de i Stockholms blodbad
dödade jämte Sten Sture d. y:s lik, lät Johan III
1576 resa ett mindre kapell, som till minne av
Sture kallades Sturekapellet. Karl X Gustav
lät år 1656 lägga grunden till Katarina kyrka,
sedan han två år förut förordnat om södra mal-
mens delande i två församlingar, Maria och
Katarina, den senare sannolikt uppkallad efter
hans moder. År 1723 nedbrann kyrkan till
grunden. Den återupbyggdes emellertid ome-
delbart och invigdes på nytt den 18 nov. 1724.

Åren 1917—18 uppfördes genom sällskapet
för främjande av kyrklig själavård, för insamlade
gävomedel och med bidrag från församlingen, en
kyrka i Helgalunden avsedd att ersätta en provi-
sorisk gudstjänstlokal på samma ställe. Kyrkan
invigdes den 28 april 1918 under namnet *All-
helgonakyrkan*.

Den 1 maj 1917 avskildes en tredjedel av
Katarina församling till en ny församling, be-
nämnd Sofia församling (se nedan).

Inom församlingen låg tidigare Danviks hospi-
tal med eget prästerskap. Det nya »Danviks
hem» är beläget i Nacka församling.

Stat år 1927. Utgifter: 392,439; 50 kr.;
inkomster: 102,979 kr.

Utdebitering pr 1/10 bevilningskrona.
Till kyrkokassan 43 öre, till prästerskapets av-
löning 5 öre, till skolkassan 10 öre och till för-
samlingsbiblioteket 2 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön
8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fyll-
nadsersättning med sådant belopp, att samtliga kon-
tanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg
(se nedan), uppgå till 15,000 kr., fri bostad. Tre
komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneför-
bättring 700 kr., fyllnadsersättning med så-
dant belopp, att samtliga kontanta avlöningsför-
måner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå
till 9,000 kr., fri bostad, den ene t. v. person-
ligt lönetillägg 1,000 kr. Två ständiga ad-
juncker: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbätt-
300 kr., ålderstillägg 300 kr., ersättning för
bostad och vivre 3,000 kr. Kyrkonotarie:
arvode 1,000 kr., personligt tillägg 600 kr.
Kyrkoskrivare: arvode 2,940 kr. Klockare
och kyrkofogde: lön 4,350 kr., fri bostad.
Organist vid Katarina kyrka: lön 4,000 kr.
Organist vid Allhelgonakyrkan: lön 1,800 kr.
Kantor: lön 3,400 kr. Kyrkovaktmästare:
vid Katarina kyrka: lön 3,660 kr., fri bostad;
vid Allhelgonakyrkan: lön 2,940 kr., fri bostad.
— Dessutom utgår till församlingens präster
dyrtidstillägg enligt av kungl. majt och riks-
dagen fastställda grunder samt till övriga befatt-
ningshavare rörligt tillägg i överensstämmelse
med för stadens befattningshavare gällande grun-
der.

Församlingens kyrkoråd.

Landquist, C. A. E., kyrkoherde, självskr. ordf.
(se nedan); *Blomberg, A. W., grosshandlare;
Bohlin, J. A. S., kontorschef, kyrkovård;
*Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; Forss-
berg, E. V., direktör, stadsfullm., kyrko-
vård; Hillström, J. A. A., utkörare; Jans-
son, f. Kling, Beda F., fru; *Johansson, W. E.,
förmän; *Johnsson, C. E., försäkringsagent;
Lindström, K. A., poliskonstapel; *Lundin, H.,
telefonreparatör; *Runhoff, E. F., brandman;
Zetterlund, C. R., kontorschef.

Kyrkonotarie.

Lundwall, S. A., advokat; t. Söder 335 40.
En kyrkoskrivare.

Församlingens skolråd.

Se sid. 191.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 362.

Församlingens revisorer.

För kyrkorådet.

Gard, A. F., advokat; Miller, L. E., direktör;
Månsson, A. E., roteman.
Suppleant: Lundgren, E. E. M., f. d. skräd-
darmästare.

För skolrådet.

Karlsson, C. T., värmeledningsmaskinist; Taubner, K. W., kamrerare; Ljunggren, V., vedhandlare.
Suppleant: Karlström, K. H. E., direktör.

Kyrkoherde.

Landquist, C. A. E.

Komministrar.

Ahlfeldt, R. A.; Edquist, C.; Gyberg, P. J.

Ständiga adjunkter.

Kihlstedt, G. (se sid. 340); Dahl, H. H.

Klockare och kyrkofogde.

Berglöf, C. A. R.

Organister.

Vakant, t. j. Björ, D. W. (Katarina kyrka); Haglund, Alma R. (Allhelgonakyrkan).

Kantor.

Ralf, E. K.

Församlingssystrar.

Landquist, Hanna; Rydén, Greta K.; Högbergsgatan 13, Sö.; t. Söder 138 43; mottagning: alla vardagar 8—9 f. m.

Lindgren, Karin C.; Östgötagatan 79, Sö.; t. Söder 136 08; mottagning: alla vardagar 8—9 f. m.

Alenius, Tecla E.; Svedenborgslunden 2, Sö.; t. Söder 18 00; mottagning: alla vardagar 8—9 f. m.

Kyrkovaktmästare.

Andersson, A. P. (Katarina kyrka); Nilsson, E. R. (Allhelgonakyrkan).

Sofia församling.

Expedition: Bondegatan 66, Sö.; t. Söder 157 56, Söder 338 13; expeditionstid: vardagar 9—10 f. m. samt helgfria fredagar 7—8 e. m.

Församlingen skildes från Katarina den 1 maj 1917. (Jfr ovan under denna förs.) Grunden till kyrkan lades redan år 1903, sedan med anledning av reformationsjubelfesten insamlade medel till en minneskyrka i Stockholm år 1898 överlämnats till Katarina församling som grundplåt till en ny kyrka. Den invigdes år 1906 och kallades efter dåvarande drottningen för Sofiakyrkan.
Stat år 1927. Utgifter: 124,842: 95 kr.; inkomster 24,952: 95 kr.

Utdebitering pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. Till kyrkokassan 38 öre, till prästerskapets avlöning 17 öre och till skolkassan 9 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., personligt dyrtidstillägg 1,454: 67 kr., fri bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., personligt dyrtidstillägg 428: 67 kr., fri bostad. Kyrkonotarie: arvode 600 kr. Klockare: lön 3,000 kr., ett ålderstillägg

500 kr., fri bostad. Organist: lön 3,000 kr. Kyrkl. in-stitutioner.
ett ålderstillägg 500 kr. Kantor: lön 1,800 kr. Kyrkovaktmästare: lön 2,700 kr., ett ålderstillägg 300 kr., fri bostad. Andre vaktmästare: lön 2,700 kr., ett ålderstillägg 300 kr., fri bostad. — Dessutom utgår till församlingens prästerskap dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder samt till övriga befattningshavare rörligt tillägg i överensstämmelse med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); Backman, C. A., direktör; *Björkman, O. E., förman, stadsfullm.; *Engberg, J. A. A., murare; Johansson, K. J., renhållningsarbetare; *Lindgren, G. J., skeppsmaklare; Nilsson, G. D., trädgårdsarbetare; Nordenson, H., fil. dr.; *Pålsson, E. A. V., slöjd-lärare, stadsfullm., kyrkovård; *Svensson, G. A., byggmästare, kyrkovård; Söderberg, G. W., marmorarbetare.

Kyrkonotarie.

Looström, A. B., amanuens; t. 772 35.

Församlingens skolråd.

Se sid. 191.

Församlingens revisorer.

För kyrkorådet.

Andersson, C. A., ombudsman; Englund, F. E., banktjänsteman; Johansson, B. M., kassör.
Suppleanter: Edkvist, C. J., inspektör; Johansson, B. G., f. d. roteman.

För skolrådet.

Andersson, S., direktör; Edkvist, C. J., inspektör; Jansson, K. G. L., överingenjör.
Suppleanter: Ljungdahl, B., chaufför; Holmgren, O. F., roteuppbördsman.

Kyrkoherde.

Klefbeck, E. A.

Komministrar.

Adolfsson, C. O. H.; Krook, O.

Klockare.

Broman, J. A. (se nedan).

Organist.

Wennerberg-Reuter, Sara M. E. E.

Kantor.

Vakant, t. j. Broman, J. A. (se ovan).

Församlingssystrar.

Ehrnberg, J. M. (Hanna); Jansson, Anna E.; Borgmästaregatan 11, Sö.; t. Söder 331 11; mottagning: alla vardagar 8—9 f. m.

Kyrkl. in-stitu-tioner. *Kyrkovaktmästare.*
Sköldström, K. L.
En andre vaktmästare.

Maria församling.

(Maria Magdalena.)

Expedition: S:t Paulsgatan 10, Sö.; t. Söder 53 34, Söder 339 68; expeditionstid: vardagar 9—10,30 f. m. samt fredagar 7—8 e. m.

Maria Magdalena församling omfattade ursprungligen hela Södermalm. Kyrkan uppbyggdes allra först i mitten av 1300-talet men nedrevs redan 1527. Började åter uppbyggas 1576 och blev färdig 1634 men nedbrann 1759, varpå den genast återuppbyggdes och kunde i sitt nuvarande skick invigas redan 1763. Församlingens förste pastor (kaplan) omnämnes 1354.

Fr. o. m. den 1 jan. 1925 har av Maria församling dess västra del utbrutits för att bilda en egen församling, Högalids församling (se nedan).

Stat år 1927. Utgifter: 170,331: 95 kr.; inkomster: 20,331: 95 kr.

Utdelivering pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. Till kyrkokassan 40 öre, till prästerskapets avlöning 14 öre och till skolkassan 6 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., personligt lönetillägg med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 12,000 kr., fri bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., personligt lönetillägg med sådant belopp, att samtliga kontanta avlöningsförmåner, inklusive dyrtidstillägg (se nedan), uppgå till 8,325 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr. Kyrkonotarie: arvode 700 kr., för räkningsuppgörande 300 kr. Klockare och kyrkofogde: lön 2,500 kr., personligt lönetillägg 1,000 kr., fri bostad. Organist: lön 2,000 kr., personligt lönetillägg 1,000 kr. Kantor: lön 2,000 kr., personligt lönetillägg 1,000 kr. Kyrkovaktmästare: lön 2,000 kr., personligt tillägg 300 kr., fri bostad, för städning 500 kr. Vaktmästare och eldare: lön 1,800 kr., fri bostad, för städning 500 kr., för ringning 400 kr. — Dessutom utgår dyrtidstillägg, till församlingens prästerliga befattningshavare enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder och till övriga befattningshavare i överensstämmelse med för stadens befattningshavare före 1921 års lönerreglering gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Eklund, K. A., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); *Bergstedt, C. O., ingenjör; Blomdahl,

P. A., byggmästare, kyrkovärd; Engel, G. A. G., disponent; Eriksson, K. A., typograf; *Janse, O. T., antikvarie; *Rissén, H. J. R., tullkassör; *Svensson, A., direktör; Wassén, C., disponent, kyrkovärd.

Suppleanter: *Ek, G. E., tygarbetare; Garde, G. E., banktjänsteman; Holm, N. G., spårvägsman; *Holmdahl, O. S., lektor, stadsfullm. Lydén, F. L., typograf; *Ramberg, J. C., sjökapten; Rundgren, K. H. T., juvelerare.

Kyrkonotarie.

Masreliez, K. V., rådman; t. Söder 6 69.

Församlingens skolråd.

Se sid. 192.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Utgöres av skolrådet, se sid. 192.

Församlingens revisorer.

För kyrkorådet.

Bäckman, G. O., förste vaktmästare; Möller, J. E., grosshandlare; Wallenberg, G. O., ingenjör. *Suppleanter:* Lundahl, A. E., lektor; Ruuth, G. A., tullkontorist.

För skolrådet.

Garde, G. E., banktjänsteman; Rosenquist, K. G. V., typograf; Öhrström, J. A., fabrikör. *Suppleanter:* Lundin, E. A. B., spårvägsman; Wistedt, H. L., tjänsteman.

Kyrkoherde.

Eklund, K. A.

Komministrar.

Winberg, I., tjl., t.jf. Hollstedt, K. G.; Molin, O. E.

Ständig adjunkt.

Willis, O. M. A.

Klockare och kyrkofogde.

Arring, J. A. A:son.

Organist.

Heintze, G. H.

Kantor.

Lindqvist, G. H.

Diakonissa.

(Prästgårdsgatan 43, Sö.; t. Söder 61 73; mottagningstid: alla vardagar utom tisdagar 8—9,30 f. m.)

Svensson, Zandra V.

Kyrkovaktmästare.

Johanson, T. E.

En vaktmästare och eldare.

Högalids församling.

Expedition: Högalidsgatan 30 (senare: församlingshuset, Högalidsberget), Sö.; t. Söder 308 40 (expeditionen); Söder 72 60 (kyrkoherden); expeditionstid: vardagar 9—10,30 f.m. samt helgfria fredagar 7—8 e.m.

Högalids församling utbröts fr. o. m. den 1 jan. 1925 ur Maria församling (jfr ovan under denna församling) samt utgör fr. o. m. den 1 maj 1925 eget pastorat. Uppförandet av församlingens kyrka påbörjades redan år 1917. Kyrkan invigdes den 10 juni 1923 och erhöi därvid namnet *Högalidskyrkan*.

Inom församlingen ligga Rosenlunds älderdoms hem och borgerskapets gubbhus, som till den 15 okt. 1910 utgjorde egna församlingar, men genom kungl. förordning den 30 sept. 1910 upphörde att vara detta. Båda hava dock fortfarande eget prästerskap (se sid. 150 och 371).

Stat år 1927. Utgifter: 194,950: 90 kr.; inkomster: 18,550: 90 kr.

Utdebitering pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. Till kyrkokassan 35 öre, till prästerskapets avlöning 9 öre och till skolkassan 5 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., personligt lönetillägg 500 kr., fri bostad. Två komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fri bostad. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr. Kyrkonotarie: arvode 700 kr., för bokslut 300 kr. Skrivbiträde: arvode 1,500 kr. Klockare och kyrkofogde: lön 2,000 kr. Kantor: lön 2,000 kr. Organist: lön 2,000 kr. Kyrkovaktmästare: lön 2,000 kr., personligt tillägg 150 kr., för städning 500 kr., hyresersättning 1,000 kr. Andre vaktmästare och eldare: lön 2,000 kr., hyresersättning 600 kr. — Dessutom utgår dyrtidstillägg till församlingens prästerliga befattningshavare enligt av kungl. maj:t och riksdagen fastställda grunder och till övriga befattningshavare i överensstämmelse med för stadens befattningshavare före 1921 års löne-reglering gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Nilsson, N. U., kyrkoherde, stadsfullm., självskr. ordf. (se nedan); *Avén, C. O., f. d. polisöverkonstapel; Ericsson, C. T., handlande; Johansson, E. G., ombudsman, stadsfullm.; *Karlsson, K. G., vaktkonstapel; *Karlsson, W. E., borgarråd, stadsfullm.; *Norén, A. J. N., byggnadsingenjör, kyrkovärd; Skoglund, P. E., direktör; Österberg, J. E. J., vaktkonstapel, kyrkovärd. *Suppleanter:* Faleij, V., banktjänsteman; Jonsson, R., byggnadsingenjör; Månsson, S. E., yrkesskollärare; Nilsson, H. J., spårvägsman.

Kyrkonotarie.

Påhlman, J. M. G., hovrätts e. o. notarie; t. Vasa 155 94.

Ett skrivbiträde.

Församlingens skolråd.

Se sid. 192.

Församlingsbibliotekets styrelse.

Se sid. 362 (192).

Församlingens revisorer.

För kyrkorådet.

Claësson, E. L., kontorsskrivare; Gustafsson, S. A., gjutare; Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.

Suppleanter: Harling, Anna H. M., bankkassör; Sund, K. F. J., maskinarbetare.

För skolrådet.

Granqvist, A. M., tf. domänkamrerare, stadsfullm.; Holmgren, G. E., skomakare; Sandström, G. A., spårvägsman.

Suppleanter: Nilsson, G., färghandlare; Gustafsson, S. A., gjutare.

Kyrkoherde.

Nilsson, N. U., stadsfullm.

Komministrar.

Malmberg, W. A.; Alner, H. J. P.

Ständig adjunkt.

Lundberg, P. I.

Kantor, klockare och kyrkofogde.

Hellerstedt, S. M. H.

Organist.

Åhlén, G. W.

Diakonissa.

(Brännkyrkagatan 187, Sö.; t. Söder 312 29; mottagningstid: alla vardagar, utom tisdagar, 8—9,30 f. m.)

Johansson, Laura.

Kyrkovaktmästare.

Trybom, K. M.

En andre vaktmästare och eldare.

Brännkyrka församling.

Expeditioner: församlingshuset, Liljeholmen; t. Liljeholmen 14; expeditionstid: vardagar utom lördagar 9—11 f. m., lördagar 10—11 f. m., dessutom fredagar 6—7,30 e. m.; Solberga, Älvsjö; t. Älvsjö 102; expeditionstid: måndagar, onsdagar och lördagar 8—9 f. m.; Enskede; t. Enskede 600; expeditionstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 10—11 f. m.

Församlingen benämndes ursprungligen Ovanför eller Wantör. Anledningen till namnförändringen är utan tvivel de många eldsvådor, som kyrkan undergått, och gissningsvis utsattes denna

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

till år 1452, då Kristian I:s danska flotta efter ett misslyckat landstigningsförsök vid Kåpplingeholmen (nuv. Blasieholmen) måste draga sig tillbaka och därvid brände trakten söder om Stockholm. Av denna eller annan eldsvåda har säkerligen hela församlingen fått sitt namn Brändkyrka eller Bränkyrka. Församlingen var tidigare sammanslagen med Sollentuna, men åtskildes församlingarna år 1260. Församlingen hade då ett kapell på södra bergen, som användes även av Katarina församling (som också lydde under grevskapet Årstad). Så småningom förskaffade sig emellertid Katarina församling egen präst. Genom kungl. brevet den 28 juli 1587 förordnades slutligen, att kyrkoherden i Huddinge skulle vara kyrkoherde även i Brännkyrka med skyldighet att i nämnda församling hålla »sigh en lärth schickelig Cappellan». Sedan dess hava de båda församlingarna haft gemensam kyrkoherde, till dess Brännkyrka, enligt kungl. brevet den 31 dec. 1913, fr. o. m. den 1 maj 1914 änyo blev självständigt samt lades under Stockholms konsistorium.

Genom sällskapet för främjande av kyrklig själavård hava inom församlingen uppförts två mindre kyrkobyggnader. Den ena, benämnd *S:t Sigfrids kyrka* och belägen vid Blommensberg, har tidigare under namn av Stefanskapellet varit uppförd inom Johannes församling, men flyttades till sin nuvarande plats i Brännkyrka församling år 1904 och blev därvid väsentligt utvidgad. Fr. o. m. 1918 har församlingen, som tidigare bidragit till bestridande av kostnaderna, ensam övertagit underhållsskyldigheten för densamma. Den andra, *Enskede kyrka*, uppfördes under åren 1913—1915 och förvärvades av församlingen år 1918.

Inom församlingen finnes en särskild *kyrkogårdsnämnd*, bestående av kyrkoherden som självskriven ordförande samt tre å kyrkostämman valda ledamöter, vilken handhar förvaltningen av dels kyrkogården vid Brännkyrka kyrka, dels den församlingen tillhöriga nya begravningsplatsen vid Västberga.

Stat år 1927. Utgifter: 184,756: 56 kr.; inkomster: 21,585: 38 kr.

Utdelning pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. Till kyrkokassan 33 öre, till prästerskapat avlöning 16 öre och till skolkassan 8 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., boställe. Tre komministrar: lön 5,000 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr., fri bostad eller hyresersättning. Ständig adjunkt: lön 2,500 kr., tillfällig löneförbättring 300 kr., ersättning för bostad och vivre 3,000 kr. Kyrkonotarie: arvode 900 kr. Skrivbiträde: lön 2,460 kr. Klockare: lön 3,360 kr., tre ålderstillägg, vardera å 300 kr., dessutom hyresersättning 600 kr. Organist och kantor: vid Brännkyrka kyrka: lön 1,500 kr., fri bostad; vid S:t Sigfrids kyrka: lön 1,000 kr.; vid Enskede kyrka: lön 1,000 kr. Kyrkovaktmästare: vid Bränn-

kyrka kyrka: lön 3,000 kr.; vid S:t Sigfrids kyrka: lön 1,000 kr.; vid Enskede kyrka: lön 680 kr., dessutom bostad, värme och lyse. Vaktmästare vid församlingshuset: lön 2,640 kr. En kyrkogårdsvaktmästare: lön 3,150 kr.¹⁾ — Dessutom utgår till prästerskapet dyrtidstillägg enligt av kungl. maj:t och riksdagen bestämda grunder samt till övriga befattningshavare rörligt tillägg i överensstämmelse med för stadens befattningshavare gällande grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Lindskog, H. J., kyrkoherde, självskr. ordf. (se nedan); ***Blom, J. E.**, maskinarbetare; ***Friberg, A. E.**, stadsbud; ***Gäbel, M.**, disponent; **Johansson, E. W.**, förtroendeman, kyrkovård; ***Johansson, F. O. A.**, förrådsman; **Johansson, O. L.**, brädgårdsarbetare; **Lundh, J. A.**, folkskollärare; **Roswall, C. A. A.**, riksgäldskommisarie, kyrkovård; ***Sandberg, C. A. J.**son, förman; ***Sandberg, E. T. G.**, sjukgymnast.

Suppleanter: **Cederblad, M. A.**, murare; ***Ek, Anna C.**, sömmerska; ***Eriksson, J. G.**, ingenjör; **Hed-Larson, A.**, kamrerare; **Jansson, E.**, stationsförman; **Johansson, C. O. G.**, järnvägsman; **Larsson, A. G. H.**, elektriker; **Söderberg, N. E.**, handelsträdgårdsmästare; ***Wilén, C. G. T.**, järnarbetare; ***Ölander, A. F.**, inspektör.

Kyrkonotarie.

Öström, J. N. H., bitr. fattigvårdsinspektör; t. Liljeholmen 3 89.

Ett skrivbiträde.

Församlingens skolråd.

Se sid. 193.

Församlingens kyrkogårdsnämnd.

Lindskog, H. J., kyrkoherde, ordf.; **Blom, J. E.**, maskinarbetare; **Gäbel, M.**, disponent; **Johansson, O. L.**, brädgårdsarbetare; **Sandberg, C. A. J.**son, förman, verkst. ledamot.

Församlingens revisorer.

Karlsson, G. V., stationsbiträde, stadsfullm.; **Mag-nusson, E. O. E.**, bokbinderiarbetare; **Porne, G. E.**, kamrerare.

Suppleanter: **Lundberg, E. B.**, spårvägsman; **Nyman, J. W.**, skomakare; **Pettersson, H. S.**, juvelerare.

Kyrkoherde.

Lindskog, H. J.

Komministrar.

Lagerkranz, J. L.; **Helén, H. V. J.**; **Swensson, S. E.**

¹⁾ Denna lön avser anställning hos församlingens kyrkogårdsnämnd.

Ständig adjunkt.

Danielsson, J. E. V.

Klockare.

Öhlander, H. A. G.

Organister och kantorer.

Granér, C. T. (Brännkyrka kyrka); Lundgren, P. I., tf. (S:t Sigfrids kyrka); Jarne, F. J., tf. (Enskede kyrka).

Diakonissor för församlings-, sjuk- och fattigvård.

Kristoffersson, Nanna, sjukvårdssyster; Nääfgränd, Ålvsjö; t. Ålvsjö 574; mottagning: alla vardagar 8.30—9.30 f. m.

Nylander, Anna V., Söderholm, Elsa K., fattigvårdskonstapell; mottagning: se sid. 147.

Breden, Ingeborg C., fattigvårdssyster; mottagning: se sid. 148.

Kyrkovaktmästare.

Lövgren, C. O. (Brännkyrka kyrka); Hallström, K. E. A. (S:t Sigfrids kyrka); Hammarström, f. Petersson, Alma S. (Enskede kyrka).

Vaktmästare vid församlingshuset.

Engzelius, J. S. G.

En kyrkogårdsvaktmästare (vid nya begravningsplatsen).

Bromma församling.

Expeditioner: Ulvsunda prästgård, Lövåsvägen, Ulvsunda (postfack 3, Ulvsunda); t. Ulvsunda 155; expeditionstid: vardagar 10—11 f. m. samt fredagar 7—8 e. m.; församlingshuset, Bällsta, Sundbyberg; t. Bromma 170 (komministern); komministerns mottagningstid: tisdagar 1—2 och fredagar 7—8 e. m.

Bromma — namnet Bruma finnes nämnt 1314 — uppgives ursprungligen ha tillhört Solna socken, som på sin tid sträckte sig ända till Stortorget i söder. Solna lades 1529 under Storkyrkan, blev åter självständigt 1636 för att 1668 ånyo som annex föras dit och 1671 till Kungsholmen, där det förblev till 1685. Redan 1624 (1622?) avsöndrades emellertid Bromma från Solna och tillades Klara församling, varifrån det 1663 skildes och förenades med Riddarholmsförsamlingen, som det sedan tillhörde till 1784. Efter detta år innehades Bromma pastorat tidvis som prebende av kyrkoherdar i olika Stockholms församlingar (1786—93 Katarina, 1801—17 Tyska förs., 1817—46 Kungsholmen); under 1793 hade det en kort tid egen kyrkoherde, och 1794—1801 innehades det av en lektor på Karlberg. Från 1847 har Bromma varit fullt självständigt. Dit hörde även Sundbyberg, som dock sedan den 1 maj 1916 utgör eget pastorat. Fr. o. m. den 1 maj 1917 är

Bromma i kyrkligt avseende införlivat med Stockholm. — Den ursprungliga kyrkan uppfördes sannolikt i slutet av 1100-talet men har senare försetts med åtskilliga tillbyggnader, de sista från förra hälften av 1700-talet.

Stat år 1927. Utgifter: 154,338: 21 kr.; inkomster: 22,225: 86 kr.

Uttebitering pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. Till kyrkokassan 37 öre, till prästerskapets avlöning 10 öre och till skolkassan 18 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 7,480 kr., tillfällig löneförbättring 800 kr., fri bostad. Komminister: lön 4,165 kr., tillfällig löneförbättring 700 kr. Sekreterare: arvode 1,000 kr. Klockare och organist: lön 1,500 kr. Kyrkovaktare: lön 3,600 kr. — Dessutom utgår dyrtidstillägg, till kyrkoherde och komminister enligt av kungl. maj:t och riksdagen bestämda grunder och till övriga befattningshavare enligt å kyrkostämman fastställda grunder.

Församlingens kyrkoråd.

Svensson, M. T. K., kyrkoherde, själskr. ordf. (jfr nedan); *Gustafsson, K. O., snickare; Larsén, A., byggnadsverkmästare; *Larsén, C. G., verkmästare, kyrkovärd; Norström, K., kommissarie, kyrkovärd; *Pålman, A. E., stadsingenjör; Ahlander, W. N., mättningsförman. Suppleanter: Hedvall, A. G., folkskollärare; Lindkvist, C. O., snickare; Nilsson, P. W., linjemästare; *Nyström, A. T., f. d. inspektionskonstapel; *Sandö, M. S., vävare; *Skog, J. B., träarbetare.

Sekreterare.

Larsson, L. Hj., f. d. kommunalkamrerare; t. Ulvsunda 10.

Församlingens skolråd.

Se sid. 193.

Styrelsen för församlingens folkbibliotek.

Se sid. 363.

Församlingens revisorer.

Sturén, P., direktör; Wiklund, E. O., förste amanuens.

Suppleanter: Pettersson, K. G. A., föreståndare, stadsfullm.; Rustige, F. J. H., ingenjör.

Kyrkoherde.

Svensson, M. T. K.

Komminister.

Ljunge, H. T. N.

Klockare och organist.

Vakant, t. j. Videfors, G. J.

Kyrkovaktare.

Svensson, F. A.

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

**Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.**

Tyska församlingen.

(S:ta Gertrud.)

Expedition: Svartmangatan 16, St.; t. 60 04, Norr 21 56; expeditionstid: vardagar utom lördagar 10—11 f. m. (1 juni—15 sept. tisdagar och fredagar 10—11 f. m.).

Tyskarna i Stockholm fingo 1571 av konung Johan III frihet att uppbygga sin egen kyrka och hava begravningsplats, till vilka ändamål de, till en början tillsammans med finska församlingen, använde S:ta Gertruds kapell, som stod på den plats, där nu tyska kyrkan står. När detta kapell först blivit byggt, är okänt, men 1607 erhöill tyska församlingen kapellet »för evärdeliga tider», vilken donation av konung Gustav II Adolf stadfästes 1612, varpå kyrkobygget igångsattes 1619 och fullbordades 1642.

Utdebitering pr $\frac{1}{10}$ bevillningskrona. Till kyrkokassan 65 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: 8,000 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: 1,800 kr. Kyrkonotarie: 3,000 kr. Klockare: 2,100 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr. Organist: 1,500 kr. Kantor: 1,250 kr. Klockspelare: 600 kr. Kyrkovaktare: 2,100 kr., fri bostad. Ringare: 300 kr. — Å vissa delar af ifrågasvarande löner utgå dessutom dyrtidstillägg.

Hederspresident.

Wachtmeister, E. H., greve, överstekammarjunkare.

Församlingens kyrkoråd.

Ohly, C. E. W., kyrkoherde, själskr. ordf. (se nedan); **Adami, P. G.**, direktör; **Däumichen, M. C. A.**, generalkonsul, ordf. för föreståndarekollegiet; **Grüder, C. H.**, grosshandlare; **Kahl, G. A.**, f. d. fabrikör; **Pott, G. F. L.**, direktör; **Schlachter, F. W. H.**, läroverksadjunkt.

Kyrkonotarie.

Bassmann, L. H. H.

Församlingens revisorer.

Isselhorst, H. C. W., grosshandlare; **Otto, R. M.**, direktör; **Wiese, I. F. F.**, hovråd. *Suppleanter:* **Meyer, R. A. W.**, direktör; en vakant.

Kyrkoherde.

Ohly, C. E. W.

Pastorsadjunkt.

Carlsson, G. D.

Klockare.

Faulwasser, J. T.

Organist och klockspelare.

Erling, E. G., tf.

Kantor.

Wibergh, J. J., tjl., tf. **Lizell, S. O.**

Diakonissa.

Friman, E. P. (Elsa): Östermalmsgatan 62, Ö.; t. 781 51; mottagning alla vardagar 3—4.

Kyrkovaktare.

Körner, G.

En ringare.

Finska församlingen.

(Fredriks förs.)

Expedition: Finska kyrkan, Slottsbacken 2 C (postadress: Stockholm 2); t. Norr 134 98; expeditionstid: tisdagar och fredagar 11—12 f. m.

Finska församlingen hade under ett par hundra år sin gudstjänstlokal på diverse platser både i staden och på malmarna, däribland åren 1609—1719 i Riddarholmskyrkan, till dess den år 1725 fick sin nuvarande kyrka, det forna s. k. Lilla bollhuset, vilket genom öppet brev den 14 februari 1727 tillförsäkrades dem »med oryggelig besittningsrätt».

Utdebitering pr $\frac{1}{10}$ bevillningskrona. Till kyrkokassan 45 öre.

Avlöningar m. m. Kyrkoherde: lön 4,000 kr., dyrtidstillägg 1,500 kr., fri bostad. Klockare, organist och kantor: lön 1,000 kr., dyrtidstillägg 500 kr., fri bostad. Kyrkovaktare: lön 300 kr., dyrtidstillägg 400 kr., fri bostad.

Församlingens kyrkoråd.

Montell, V., kyrkoherde, själskr. ordf. (se nedan); ***Bastman, A. E.**, sekreterare; **Brunström, K. E. L.**, revisor; ***Hedgren, J.**, f. d. grosshandlare; ***Nordenstrahl, T. O. R.**, vattenledningschef; ***Orvin, H. S.**, bankkamrerare; **Schlytern, C. H.**, förste kanslisekreterare; ***Sällström, P. A. F.**, byggmästare, kyrkovärd; **Sällström, R. H.**, ingenjör; **Willgren, C. G.**, tf. taxeringskommisarie.

Församlingens revisorer.

Lindstrand, C. H., bokförrare; **Pettersson, J. A.**, speerihandlare. *Suppleanter:* **Holmborg, K. E.**, sjökaptän; **Hedgren, G. W.**, löjtnant.

Kyrkoherde.

Montell, V.

Klockare, organist och kantor.

Ritari, J.

Kyrkovaktare.

Eriksson, A. L.

K. hovkonsistorium med därunder hörande församlingar.

Hovkonsistorium lär vara instiftat år 1662. I en den 12 december 1662 utfärdad »ordning», var-
efter överhovpredikanten och hovpredikanterna
skulle sig »rätta», omtalas trenne hovpredikanter,
bland dem en överhovpredikant. I nådig »in-
struktion för konsistorium aulicum» av den 28
juni 1681 tillägges konsistorium samma rätt och
myndighet som andra konsistorier i riket; preses
skulle vara överhovpredikanten, ordinarie bi-
sittare övriga hovpredikanter; när ärenden rörande
kungl. livgardet förekommo, skulle prästerna
vid regementet äga säte och stämma i konsisto-
riet. Förordningen om rättgången i domkapit-
len av den 11 februari 1687 gjorde livgardes-
och artilleripredikanter till ordinarie ledamöter
av konsistoriet, i senare tider tillkom även
kyrkoherden i Skeppsholms församling. De
under detta konsistorium lydande församlingarna
äro samtliga icke territoriella. Hovförsamlingens
gudstjänst förrättas i slottskapellet; Svea liv-
garde, Göta livgarde, livgardet till häst och
Svea artilleriregemente begagna Gustav Adolfs-
kyrkan, vilken invigdes den 6 november 1892,
och fälttelegrafkåren Ulrika Eleonora kyrka så-
som gudstjänstlokal; Skeppsholms församling har
egen kyrka (Karl Johans kyrka).

Kungl. maj:t har den 11 mars 1927 för-
ordnat, att de militära kyrkoförsamlingarna vid
Svea och Göta livgarde, livgardet till häst, Svea
artilleriregemente, Svea ingenjörkår och fälttele-
grafkåren skola upphöra fr. o. m. den 1 maj
1927. Regementspastorerna vid nämnda för-
samlingar hava av kungl. maj:t entledigats fr.
o. m. den 1 juli 1927. I samband härmed
hava Stockholms stads konsistorium och hovkon-
sistorium bemyndigats att utfärda erforderliga
bestämmelser rörande överförande till territo-
riella församlingar av medlemmarna i dessa mili-
tära församlingar.

Instruktion. Kungl. instruktion den 28
juni 1681 (med ändringar).

Hovkonsistorium.

K. slottet, St.; ingen bestämd sessionstid.

Preses.

Widner, N., överhovpredikant, pastor primarius,
kyrkoherde i Storkyrkoförs.

Assessorer.

Åhfeldt, O. C. P., ord. hovpredikant, pastor i
hovförs.

Rogberg, O. E., regementspastor i Göta liv-
gardes förs. (jfr ovan).

Elmqvist, H. F. A., regementspastor i livgardets
till häst förs. (jfr ovan).

Bergö, C. J., regementspastor i Svea livgardes
förs. (jfr ovan).

Brandel, R. A., regementspastor i Svea artilleri-
regementets förs. (jfr ovan).

Brandt, G. A., kyrkoherde i Skeppsholms förs.

Svea ingenjörkårs och fälttelegrafkårens för-
samlingar hava ingen representant i hovkonsisto-
rium.

Konsistorienotarie.

Törnell, E. R., registrator.

Hovkleresiet.

Expedition: Slottskyrkans sakristia, St.

I spetsen för hovkleresiet stod redan under
Gustav II Adolf en förste hovpredikant, se-
dermera även en äldste hovpredikant. Vid
mitten av 1600-talet synes först titeln över-
hovpredikant hava uppkommit och har all-
sedan dess varit den brukliga för chefen för hov-
prästerskapet.

Årlöningar m. m. Överhovpredikant: 750
kr. E. o. hovpredikanter uppbära ej arvöde.

Överhovpredikant.

Widner, N., pastor primarius, kyrkoherde i Stor-
kyrkoförs. (se ovan).

Ordinarie hovpredikant.

Åhfeldt, O. C. P., pastor i hovförs. (se nedan).

Dessutom *tjänstgörande e. o. hovpredi-
kanter* till växlande antal.

Hovförsamlingen.

*K. slottets högvaktsflygel, St.; t. Norr
28 86; expeditionstid: tisdagar och fre-
dagar 1—2.*

Årlöningar m. m. Pastor: lön 4,500 kr.
Klockare och pedell: lön 1,800 kr. Orga-
nist: lön 2,000 kr. Kantor: lön 1,500 kr.
Kyrkovaktmästare: lön 900 kr.

Församlingens kyrkoråd.

Åhfeldt, O. C. P., självskr. ordf. (se nedan);
Bäckström, E. G. M., f. d. byråchef; **Hen-
nerberg, C. F.**, organist; **Sylvén, E. A.**,
kantor.

Pastor.

Åhfeldt, O. C. P.

*Klockare och pedell vid hovkonsisto-
rium.*

Berg, P. J. R.

**Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.**

**Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.**

Organist.

Hennerberg, C. F.

Kantor

Sylvén, E. A.

Kyrkovaktmästare.

Sjöström, S. A.

Svea livgardes församling.¹⁾

Expedition: Svea livgardes kasern, Ö.Dj.; expeditionstid: onsdagar och fredagar 12—1.

Regementspastor.

Bergö, C. J.

Klockare.

Johnzon, O. F.

Göta livgardes församling.¹⁾

Expedition: Göta livgardes kasern, 1 tr. t. h., Ö.Dj.; expeditionstid: tisdagar och fredagar 12—1.

Regementspastor.

Rogberg, O. E.

Klockare.

Johnzon, O. F.

Livgardets till häst församling.¹⁾

Expedition: regementets kasern, Sturevägen, Ö.; expeditionstid: tisdagar och fredagar 1—2 (juni—aug. onsdagar 1—2).

Regementspastor.

Elmquist, H. F. A.

Klockare.

Johnzon, O. F.

Svea artilleriregementes församling.¹⁾

Expedition: regementets kasern, Valhalla-vägen, Ö.; expeditionstid: onsdagar och fredagar 12—1.

Regementspastor.

Brandel, R. A.

¹⁾ Enligt beslut av kungl. maj:t skall församlingen upphöra fr. o. m. den 1 maj 1927 (jfr ovan).

Regementspastor i regementet.

Mörner, A. K.

Klockare.

Johnzon, O. F.

Skeppsholms församling.

(K. flottan.)

Expedition: prästgården, Skeppsholmen, Ö.Dj.; t. Norr 103 95; expeditionstid: vardagar (utom lördagar) 11—12.

Kyrkoherde och amiralitetspastor.

Brandt, G. A.

Amiralitetspredikant.

Bureus, B. G. E.

Klockare.

Born, C. Hj.

Tf. organist och kantor.

Eklom, H. M.

Kyrkovaktare.

Lundgren, G. A.

Svea ingenjörkårs församling.¹⁾

Expedition: Frösundavik; postadress: Stockholm 6; t. Hagalund 3 83; expeditionstid: onsdagar 12,30—1,30.

Regementspastor.

Algård, N. S. H.

Fälttelegrafkårens församling.¹⁾

Expedition: Garvaregatan 2, 2 tr., C.; t. Kungsh. 8 54; expeditionstid: onsdagar 11,50—12,50.

Regementspastor.

Folkard-Holmgren, J. F.

¹⁾ Enligt beslut av kungl. maj:t skall församlingen upphöra fr. o. m. den 1 maj 1927 (jfr ovan).

Främmande trosbekännares församlingar.

Katolska församlingen.

(Romersk-katolsk.)

Expedition: Norra Smedjegatan 24, C.; t. Norr 133 05; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 10,30—11,30 (1 juni—15 sept. endast måndagar och fredagar 10,30—11,30.)

Katolska församlingens i Stockholm inom staden boende medlemmar skola numera för anteckning om sina borgerliga förhållanden upptagas i kyrkoböckerna för den till svenska kyrkan hörande församling, inom vars område de bo och hava sitt hemvist. Förut har den katolska församlingens föreståndare haft att över denna församlings medlemmar föra enahanda anteckningar, som det tillkommer svenska kyrkans prästerskap att föra över sina församlingsmedlemmar, samt att meddela betyg och uppgifter med samma giltighet som de av svenska kyrkans prästerskap meddelade. Denna befogenhet har efter den 1 januari 1911 delvis upphört (kvarstår beträffande förande av födelse- samt döds- och begravningsbok).

Katolska församlingens prästerskap har tillerkänts rätt att med laga verkan förrätta vigsel.

I inre kyrkligt avseende är församlingen uppdelad i S:t Eugenia församling (på norr) och S:t Eriks församling (på söder).

(Katolska församlingar finnas utom i Stockholm i Göteborg, Malmö, Gävle och Norrköping.)

Avlöningar m. m. Föreståndare: 2,500 kr. Kyrkoherde: 2,500 kr. Pastor och pastorsadjunkter: 2,500 kr. Organister: 1,000 kr. Vaktmästare: 1,000 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare, kyrkoherde och pastorsadjunkter fri bostad och värme, portvakt fri bostad och underhåll.

Församlingens kyrkoråd.

Wessel, E., kyrkoherde, ordf. (se nedan); Blom, K. H. E., ingenjör; Kellner, E. J. T., tjänsteman; Lander, H. O., ingenjör; Meyer, A., pastorsadjunkt, sekr. (se nedan); Nordmark, S. O. S., pastor (se nedan); Roesler, E. K. A. J., civilingenjör.

Suppleant: Överödder, H. J., disponent.

Församlingens revisorer.

Favre, C. A., kassakontrollant; Chevet, A. V., avdelningschef.

Suppleant: Wehner, R., pastorsadjunkt.

Föreståndare.

Müller, J. E. E., biskop.

Kyrkoherde.

Wessel, E. (S:t Eugenia förs.).

Pastor.

Nordmark, S. O. S. (kyrkoherde i S:t Eriks förs.).

Pastorsadjunkter.

Meyer, A., Wehner, R., Ammann, A. (S:t Eugenia förs.); Lewin, O. A. (S:t Eriks förs.).

Organister.

Kihlgren, Gertrud F. B. (S:t Eugenia kyrka); Nylander, A. (S:t Eriks kyrka).

Vaktmästare.

Pätzold, F. (S:t Eugenia kyrka).

En portvakt (vid S:t Eugenia kyrka).

Mosaiska församlingen.

Expedition och rabbinens mottagning: Wahrendorffsgatan 3, C.; t. Norr 6230; rabbinens mottagningstid: varje helgfri torsdag 3—4. Kamrerarkontor: Wahrendorffsgatan 3, C.; t. Norr 16 00; expeditionstid: judiskt och kristligt helgfria dagar 10—12.

Medlem av Stockholms mosaiska församling är envar till mosaiska läran hörande svensk undersåte, som är mantalsskriven i Stockholm eller på annan svensk ort, belägen närmare till Stockholm än till någon av de övriga orter i Sverige, där mosaisk församling finnes. (Mosaiska församlingar med fullständig församlingsordning finnas utom i Stockholm i Norrköping, Växjö, Kalmar, Oskarshamn, Karlskrona, Malmö, Göteborg och Sundsvall.)

Församlingen hade tidigare egen kyrkobokföringsrätt, men har denna fr. o. m. 1911 delvis upphört (se vidare ovan under katolska församlingen).

Församlingens beslutanderätt utövas vid församlingsstämma. I ärende angående gudstjänsten och vad därmed äger sammanhang må församlingen icke fatta beslut, förr än förslag eller yttrande i frågan avgivits av församlingens rabbin. Två ordinarie församlingsstämmor skola årligen hållas, den ena i april och den andra i oktober.

Verkställighet och förvaltning tillkomma församlingens föreståndare. Föreståndarna skola vara fem till antalet, kassaföreståndaren inberäknad, och väljas vid den ordinarie församlingsstämman i oktober för en tid av fyra år. Föreståndarna utse inom sig en ordförande och två kyrkoföreståndare.

Lagar m. m. Ordning för mosaiska församlingen i Stockholm, av kungl. maj:t fastställd den 12 juni 1882, med ändring den 5 aug. 1904.

Avlöningar m. m. Rabbin: lön 19,500 kr. Andre rabbin och lärare: lön 9,000 kr. Sekreterare: arvode 2,800 kr. Överkantor: lön 10,500 kr. Kantor och lärare: lön 10,000

Kyrkl.
in-
stitu-
tioner.

Kyrkl. in-stitu-tioner. kr. Organist: lön 5,000 kr. Kamrerare: lön 4,800 kr. Vaktmästare: lön 2,700 kr., fri bostad, ved och lyse. — Dessutom utgår dyrtids-hjälp med 10 % å resp. löner.

Föreståndare.

Eliasson, A. H., grosshandlare; **Fürstenberg, A.**, prakt. läkare, ordf. och kyrkoföreståndare; **Hirsch, O. J.**, direktör, kassaföreståndare; **Hüttner, M. S.**, grosshandlare, kyrkoföreståndare; **Josephson, H. V.**, direktör.

Sekreterare.

Levy, L.

Församlingens revisorer.

Nisell, S. N., advokat; en vakant.

Suppleant: **Philip, E. I.**, civilingenjör.

Rabbin.

Ehrenpreis, M.

Andre rabbin och lärare.

Kronheim, E.

Överkantor.

Saul, F.

Kantor och lärare.

Falk, F. I.

Organist.

Åkerberg, C. E. E.

Kamrerare.

Seligman, Anna.

Vaktmästare.

Johanson, C. W.

Stockholms församlingsbibliotek.

Församlingsbiblioteken.

Församlingsbiblioteken hava utvecklats ur de s. k. sockenbiblioteken. Dessa senare uppstodo i början på 1800-talet men fingo någon kraftigare tillväxt först med 1842 års folkskolestadga, som ålade prästerna att »uppmuntra till inrättande och begagnande av sockenbibliotek och därtill tjänliga böcker föreslå». Sockenbibliotekens blomstringsperiod inföll under 1860-talet. Efter att under 1870- och 1880-talen hava gått tillbaka började under 1890-talet biblioteks-rörelsen åter att utvecklas. De gamla biblioteken rycktes upp ur sitt förfall, och nya biblioteksformer började vinna terräng, såsom nykterhets-, arbetare-, vandrings- och föreningsbibliotek. Sedan år 1905, då riksdagen första gången anvisade medel till understöd åt folkbibliotek och centrala anstalter för bokförmedling och vandringsbibliotek, har rörelsen åtnjutit statligt stöd.

Enligt den nu gällande kungl. kungörelsen den 31 dec. 1920 (med ändr. den 18 nov. 1921 och 30 dec. 1922) ang. understödande av folkbiblioteks-räsendet lämnas understöd dels till *folk- och skolbibliotek*, dels till *riksförbund* om minst 20,000 medlemmar för understödande av dess genom studiecirklar eller liknande sammanslutningar utövade verksamhet, dels till *förmedlingsanstalter* för vandringsbibliotek och bokförmedlingsanstalter, dels slutligen till *bibliotek vid sjukvårdsinrättningar*, som åtnjuta understöd av allmänna medel. Till av kyrklig kommun upprättat bibliotek utgår understöd av statsmedel med ett belopp av lägst 40, högst 400 kr., mot villkor bl. a., att församlingen förbundit sig att för det år, bidraget avser, tillskjuta minst lika mycket som det begärda statsbidraget, samt att biblioteket regelbundet vissa dagar i veckan kostnadsfritt hålles tillgängligt för allmänheten. Bidraget sökes i Stockholm hos överståthållarämbetet före den 15 februari det år, för vilket detsamma önskas, och utgår icke i kontanter utan i form av bundna böcker, valda ur av ecklesiastikdepartementet uppgjord förteckning och förmedlade till biblioteket genom statsunderstödd förmedlingsanstalt.

I Stockholm finnas (våren 1927) tolv församlingsbibliotek, nämligen ett i vardera av Storkyrkoförsamlingen, Klara, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus, Johannes, Engelbrekts (vid Värtan), Katarina och Bromma församlingar samt, gemensamma för flera församlingar, ett för Kungsholmens församlingar, ett för Östermalms församlingar och ett för Maria och Högalids församlingar. Biblioteken sortera i en del församlingar under skolåden, i andra under särskilda styrelser, valda av

resp. kyrkostämmor, i regel för en tid av två år. Församlingsbiblioteken omfattade den 31 december 1926 tillsammans 130,465 band och lämnade under år 1926 tillsammans 500,766 hemlån.

Öppnandet av Stockholms stadsbibliotek (se sid. 215) hösten 1927 torde komma att föranleda upphörande eller omläggning av verksamheten vid flertalet församlingsbibliotek. Gustav Vasa församlingsbibliotek kommer sålunda att fr. o. m. den 1 okt. 1927 införlivas med stadsbiblioteket; underhandlingar hava dessutom förts angående eventuell överlåtelse vid senare tidpunkt av Östermalms församlingars bibliotek, Värtabiblioteket samt Bromma folkbibliotek. Beträffande Adolf Fredriks församlingsbibliotek pågår utredning angående avveckling av dess verksamhet.

Storkyrkoförsamlingens bibliotek.

Skomakaregatan 30, 1 tr. ö. g., St.; expeditionstider: 1 sept.—15 juni måndagar, onsdagar och fredagar 7—9.

I december 1860 väcktes hos Storkyrkoförsamlingens skolstyrelse förslag om »inrättande av något lämpligt läsebibliotek för församlingen»; efter framställning i ärendet av skolstyrelsens beslut församlingen den 28 april 1861 upprättandet av ett bibliotek, som till en början fungerade både såsom skol- och församlingsbibliotek, tills år 1902 en delning ägde rum; församlingsbiblioteket invigdes i sin nya lokal den 7 nov. 1903. Biblioteket, som den 31 dec. 1926 omfattade 4,325 band, åtnjuter för år 1927 av församlingen i anslag 3,000 kr. Antalet boklån under år 1926 uppgick till 5,100.

Styrelse.

Storkyrkoförsamlingens skolråd (se sid. 186).

Bibliotekarie.

Vakant.

Ett biträde.

Klara församlingsbibliotek.

Klara västra kyrkogata 20, C.; i. Norr 217 33; expeditionstid: vardagar 6—8.

Biblioteket, som tillkommit genom tillfälliga gåvor av privatpersoner, åtnjuter för år 1927 av församlingen ett anslag av 11,516: 14 kr. (2 öre per $\frac{1}{10}$ bevilningskrona). Biblioteket omfattade den 31 dec. 1926 inalles 7,487 band. Antalet boklån under år 1926 uppgick till 27,047.

Styrelse.

Bokander, H. G. E., kyrkoherde, vice ordf.;

*Cederschöld, H. Maria R., skriftställarinna,

**Förs.
bibl.**

sekr.; *Lindskog, F., överlärare, kassaförvaltare; Ståhlberg, J. A. A., zinketsare; Söderberg, P. F. V., fil. d.r., ordf. *Suppleanter:* Österberg, I. M. M. (Greta), folkskollärarinna; *Ståhlberg, M. E. (Lisa), fröken.

Bibliotekarie.

Wolffram, Karin F.

Kungsholmens församlingars bibliotek.

Agnegatan 16, 1 tr., C.; t. Norr 191 22; expeditionstid: sept.—maj alla dagar läsning å lokalen 1—9, hemlån 5—9; juni—aug. alla vardagar läsning å lokalen samt hemlån 5—8.

I Kungsholms församling fanns sedan gammalt ett bibliotek, inrymt i folkskolan; år 1901 företogs en delning av detta i ett skolbibliotek och ett bokförråd för vuxna, vilket senare också inrymdes i folkskolehuset Hantverkaregatan 17. Då denna lokal visade sig vara för trång, flyttades biblioteket 1903 till församlingshuset, och 1906 till den nuvarande lokalen. I denna, som omfattar sju rum, har även tillfälle till läsning på stället kunnat beredas. Sedan 1906 lyder biblioteket under en särskild styrelse. Efter församlingsdelningen fr. o. m. år 1925 innehaves biblioteket gemensamt av Ulrika Eleonora och St Görans församlingar. Biblioteket, som den 31 dec. 1926 omfattade 20,841 band, åtnjuter för år 1927 i anslag av de båda församlingarna tillsammans 36,400 kr. (5 öre pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona). Antalet hemlån utgjorde år 1926 94,868 av 6,399 låntagare och antalet besök 73,339, därav i läsesal 24,398.

Styrelse.

Johansson, J. E., professor emeritus, ordf. och inspektor, Karlsson, A. F., järnarbetare, *Trönberg, P., överlärare, kassakontrollör (utsedda av Ulrika Eleonora församling); *Hermansson, K. T. E., vaktmästare, Molin, O. N. J., typograf, vice ordf., *Stigler, J. E., f. d. läroverksadjunkt, kassaförvaltare (utsedda av St Görans församling).

Suppleanter: Bergh, J. T. A., läroverksadjunkt, Nyberg, J. S., skräddarmästare, *Sandström, K. G. A., notarie, stadsfullm. (utsedda av Ulrika Eleonora församling); *Brulin, J. O. H., arkivråd, *Edberg, P. O., spårvägsman, Larson, G. A., yrkeslärare (utsedda av St Görans församling).

Sekreterare: Wahlström, Hulda A. (se nedan).

Föreståndarinna.

Wahlström, Hulda A. (se ovan).

Fyra assistenter samt extra assistenter.

Adolf Fredriks församlingsbibliotek.

Saltmätaregatan 1, 1 tr., Va.; t. Norr 247 05; expeditionstider: 15 aug.—15 juni vardagar 6—9, 16 juni—14 aug. måndagar, onsdagar och fredagar 6—9.

Biblioteket upprättades år 1862, inflyttade 1864 i det då uppbyggda skolhuset Saltmätaregatan 2 och förenades 1902 med en särskild läsesal. Vid Adolf Fredriks församlings delning 1907 värderades biblioteket till 15,000 kr. och inköptes av den nya Adolf Fredriks församling genom erläggande av 5,000 kr. till vardera av Gustav Vasa och Matteus församlingar. I september 1910 flyttades biblioteket till sin nya lokal i församlingshuset, där dess lokaler utgöras av utlåningsal, tvenne läsrum och ett styrelserum. Biblioteket, som den 31 dec. 1926 omfattade 13,970 band, åtnjuter av församlingens för år 1927 ett anslag av 8,766 kr. (2 öre pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona). Antalet boklån uppgick under år 1926 till 35,940.

Genom beslut av kyrkostämman den 10 maj 1926 hava kyrkorådet och bibliotekets styrelse erhållit i uppdrag att verkställa utredning angående eventuell avveckling av församlingsbiblioteket.

Styrelse.

Almgren, J. O., typograf; *Bruno, J. A., rektor, ordf.; *Ekman, V. R., direktör, kassaförvaltare; *Gagner, H. Marie-Louise C., seminarie-
lektor; Johansson, A. T., tjänsteman.

Bibliotekarier.

Rosén, C. D., förste bibliotekarie; Tholander, Anna M., andra bibliotekarie.

Tre assistenter.

Gustav Vasa församlingsbibliotek.

Norrtullsgatan 8 B, Va.; t. Vasa 88 11; expeditionstid: okt.—april vardagar 4—9, söndagar 7—9; maj—sept. vardagar 6—9.

Biblioteket har tillkommit genom kyrkostämmans beslut den 29 maj 1908. Den ekonomiska grundvalen utgjordes av 5,000 kr., vilka vid Adolf Fredriks församlings delning erlades till Gustav Vasa församling som lösen för dess andel i den odelade församlingens bibliotek. Redan tidigare fanns väl ett mindre bokförråd tillgängligt i Vasastadens folkhem, Norrtullsgatan 7, men kan församlingsbibliotekets egentliga tillvaro räknas först från november 1909, då låneexpedition och läsesal öppnades i Gustav Vasa församlingshus. Härifrån flyttades biblioteket i november 1912 till sin nuvarande lokal, som omfattar låneexpedition, en läsesal för vuxna och ett läsrum för barn samt bibliotekariens arbetsrum. Biblioteket, som den 31 dec. 1926 om-

fattade 17,447 band, åtnjuter av församlingen för år 1927 ett anslag av 22,797: 50 kr. (att utgå av besparade medel). Antalet boklån uppgick år 1926 till 59,471. Biblioteket har samma år haft 53,707 besök, därav i läsrummen omkring 22,000.

Enligt å kyrkostämman fattat beslut skall församlingsbiblioteket upphöra vid den tidpunkt, då Stockholms stadsbibliotek (se sid. 215) träder i verksamhet. I enlighet härmed kommer församlingsbiblioteket att upphöra den 1 okt. 1927, varvid dess boksamling och övriga inventarier skola överlämnas på stadsbiblioteket.

Styrelse.

Göransson, N. E., filare; **Lagerqvist**, A. V., läroverksadjunkt, kassaförvaltare; ***Lundberg**, Hildur C., bibliotekarie, sekr. (se nedan); ***Pettersson**, C. J., spårvägsman; ***Thörn**, K. H., spårvägsman, ordf.

Bibliotekarie.

Lundberg, Hildur C. (se ovan och sid. 216).

Två assistenter samt extra assistenter.

Matteus församlingsbibliotek.

Västmannagatan 92, Va.; t. Vasa 132 29; expeditionstid: sept.—maj alla vardagar 5—9; juni—aug. vardagar utom lördagar 6—8.

Biblioteket, som till en början utgjorde filial till Adolf Fredriks församlingsbibliotek, fick fr. o. m. 1909 års ingång egen styrelse och öppnades för utlåning den 1 sept. samma år. Biblioteket omfattade den 31 dec. 1926 13,118 band och åtnjuter av församlingen för år 1927 i anslag 21,260 kr. (9,625: 84 kr. kassabehållning samt 2 öre per $\frac{1}{10}$ beviljningskrona). Antalet boklån uppgick år 1927 till 80,582.

Styrelse.

***Berglund**, A. A. T., kyrkoherde, ordf.; **Danielsson**, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru; ***Karlén**, f. Ullman, Anna M. L., fru; **Lindahl**, C. F., sekreterare, kassaförvaltare; **Söderholm**, A. H., järnvägstjänsteman; **Wallin**, J. A., arkitekt; ***Wiklund**, E. V., ständig adjunkt, vice ordf. och sekr.

Suppleanter: **Bergman**, J. I., järnvägstjänsteman; ***Borgström**, J. W., spårvägsman; ***Carlsson**, S. G., stationskarl; ***Dolk**, L. P., sjukkontrollant; **Grape**, E., sekreterare; **Lindahl**, f. Svensson, Frida J., fru; ***Nilsson**, P. E., direktör.

Bibliotekarie.

Godlund, C. A.

Två assistenter, två extra biträden.

Johannes församlingsbibliotek.

Förs.
bibl.

Frejgatan 31 (f. d. 25), Va.; t. Vasa 18 02; expeditionstid: sept.—maj alla vardagar 5—8; juni—aug. måndagar, onsdagar och fredagar 5—7.

Biblioteket öppnades år 1862 för medlemmar av Jakobs och Johannes församling; efter denna församlings delning överlämnades biblioteket år 1908 till Johannes församling. Biblioteket, som den 31 dec. 1926 omfattade 12,066 band, åtnjuter av församlingen för år 1927 ett anslag av 10,300 kr. Antalet boklån uppgick år 1926 till 35,201.

Styrelse.

Hellberg, J., maskinsnickare; **Lundborg**, N., förrädsarbetare; ***Nyblom**, A., folkskollärare; ***Pettersson**, Klara S. M., f. d. folkskollärarinna, kassavårdare; ***Wassberg**, A., f. d. överlärare, ordf.

Suppleanter: **Grönvall**, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.; ***Söhr**, O., vaktmästare.

Bibliotekarie.

Månsson, G.

Två assistenter.

Östermalms församlingars bibliotek.

Sturegatan 38, Ö.; t. 772 16; expeditionstid: okt.—april vardagar 5—9; maj och sept. vardagar 6—9; juni—aug. vardagar 6—8.

Biblioteket öppnades den 4 febr. 1901 efter initiativ av skolrådet i Hedvig Eleonora församling och genom anslag av församlingen. Det kallades till en början Hedvig Eleonora församlingsbibliotek men erhöi efter församlingsdelningen 1906 namnet Östermalms församlingars bibliotek och äges nu gemensamt av Hedvig Eleonora, Oscars och Engelbrekts församlingar. Biblioteket, som den 31 dec. 1926 omfattade 13,163 band, åtnjuter för år 1927 anslag av de trenne församlingarna med inalles 23,370 kr. Antalet boklån uppgick år 1926 till 79,611.

Förhandlingar pågå på bibliotekets eventuella införlivande med stadsbiblioteket (jfr ovan sid. 359).

Styrelse.

Hellström, f. Kullberg, E. S. E. (Lilly), fru, **Källander**, A. J., kyrkoherde, ordf. (utsedda av Hedvig Eleonora förs.); **Sandberg**, F. W. E., kansliråd, **Uggla**, f. Knös, Tekla B. G., fru, kassaförvaltare (utsedda av Oscars förs.); **Lindblom**, K. A., rektor, **Setterwall**, N. K., f. d. andre bibliotekarie vid kungl. biblioteket (utsedda av Engelbrekts förs.).

Bibliotekarie.

Hallberg, Hallgärd.

Två assistenter samt extra assistenter.

Förs.

Värtabiblioteket.

bibl. *Dianavägen 7, Hjorthagen, Värtan; t. Värtan 392; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 6,30—8,30 samt onsdagar 6,30—7,30.*

På kyrkostämman den 27 nov. 1922 beslöt Engelbrekts församling att upprätta ett församlingsbibliotek vid Värtan, benämnt »Värtabiblioteket». Verksamheten begynte den 5 febr. 1923. Biblioteket är, jämte lokaler för kindergården och arbetsstuga, inrymt i en staden tillhörig byggnad i Hjorthagen och disponerar där expeditionssal samt lärum för vuxna och för barn. Det åtnjuter för år 1927 ett anslag av församlingen av 8,800 kr. Biblioteket omfattade den 31 dec. 1926 4,338 band; antalet boklån uppgick år 1926 till 22,086, fördelade på 830 låntagare.

Förhandlingar pågå om bibliotekets eventuella införlivande med stadsbiblioteket (jfr ovan sid. 359).

Styrelse.

Branzell, A., f. d. överlärare, vice ordf.; **Larsson, L. O.**, utmättningsman, skattm.; **Lindblom, K. A.**, rektor, ordf.; **Linder, I. G. M.** (Greta), andre bibliotekarie vid stadsbiblioteket, sek.; **Lundh, E. V. R.**, maskinist; **Morberg, T. O.**, maskinist; **Setterwall, N. K.**, f. d. andre bibliotekarie vid kungl. biblioteket.

Bibliotekarier.

Rolf, A. Lisa, föreståndare; **Nordström, C. A.**

Katarina församlings lånbibliotek.

Högbergsgatan 13, Sö.; utlåningstid: vardagar 5,30—7,30 (15 juni—1 sept. endast måndagar, onsdagar och fredagar 5,30—7,30).

År 1896 väcktes hos Katarina församlings kyrkostämman motion om inrättande av ett församlingsbibliotek. Sedan på enskild väg penningmedel och böcker insamlats samt kyrkostämman anslagit 1,000 kr. för ändamålet, kunde bokförrådet öppnas för utlåning den 14 sept. 1898. Biblioteket, som under år 1910 erhöll ny lokal, och som efter församlingsdelningen ($\frac{1}{10}$ 1917) tills vidare jämval är avsett för Sofia församlings medlemmar, omfattade den 31 dec. 1926 10,538 band och åtnjuter för år 1927 i anslag av Katarina församling 8,000 kr. (2 öre pr $\frac{1}{10}$ bevilningskrona) samt av Sofia församling 300 kr. Antalet boklån uppgick år 1926 till 24,270, fördelade på 1,719 låntagare.

Styrelse.

Berlinde, F. K. E., fil. lic.; **Edquist, f.** Borgenstierna, **C. Märta E.**, fru; **Johansson, O.**, cigarr-

arbetare; **Sandberg, H. K. A.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Svensson, Anna**, fröken, kassaförvaltare.

Bibliotekarie.

Andersson, Magdalena K.

Två biträden.

Helgalundens läsestuga.

Svedenborgslunden 2, Sö.; läsestugorna öppna varje dag 15 sept.—15 maj 5,30—7,30 (för gossar) och 6—8 (för flickor).

Vid årsskiftet 1921—22 inköpte Katarina församling fastigheten Blekingegatan 22, där en läsestuga för barn var anordnad. Skolrådet beslöt fortsätta dennas verksamhet, som därvid utvidgades till en lokal för flickor och en för gossar. Läsestugorna, som för år 1927 åtnjuto ett anslag från församlingen av 6,000 kr., hade den 31 dec. 1926 ett bokbestånd av 3,920 band. Antalet besök uppgick år 1926 till 6,311 i gossarnas och 4,489 i flickornas avdelning.

Styrelse.

Katarina församlings skolråd (se sid. 191).

Föreståndare.

Åhrstedt, Haralda (avd. för flickor); **Nilsson, E. R.** (avd. för gossar).

Maria och Högalids församlingsbibliotek.

Krukmakaregatan 22, n. b., Sö.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 6—8.

I Maria församling fanns sedan gammalt ett bibliotek, inrymt i folkskolans gymnastiksal vid Timmermansgatan. Det hade tillkommit genom gåvor dels av böcker, dels av penningmedel; sedan år 1895 erhöill det anslag av kyrkostämman. Efter församlingsdelningen den 1 jan. 1925 äges biblioteket av Maria och Högalids församlingar gemensamt. Det åtnjuter för år 1927 i anslag från vardera av nämnda församlingar 2,000 kr.

Biblioteket omfattade den 31 dec. 1926 5,302 band. Antalet boklån under år 1926 utgjorde 15,050, fördelade på 7,522 låntagare.

Styrelse.

Maria och Högalids församlingars skolråd (se sid. 192).

Bibliotekarie.

Dillén, O. A.

Ett biträde.

Bromma folkbibliotek.

Skolhusen vid Bromma kyrka och i Alvik samt i Bällsta församlingshus (post-adress: Utesunda); expeditionstid: avd. vid kyrkan fredagar 6—6.30, avd. i Bällsta fredagar 6—8, avd. i Alvik onsdagar och lördagar 6—8.

Biblioteket grundlades på 1860-talet genom gåva av en samling böcker, vilken placerades i skolhuset vid kyrkan. Vid uppkomsten av Sundbybergs köping flyttades en del av boksamlingen dit. Den kallades alltför »sockenbibliotek» och stod under kommunalstämmans vård, men år 1892 förändrades namnet till »skolbibliotek», varefter förvaltningen överflyttades till skolrådet och kyrkostämman. Den senare har sedan årligen lämnat anslag till bokinköp och avlönat bokvårdare, varigenom biblioteket i alla avseenden fått karaktär av församlingsbibliotek. Det delades samtidigt i tre delar, som placerades vid kyrkan, i Sundbyberg och i Alvik. Då Sundbyberg år 1909 i skolhänseende skildes från det övriga Bromma, fick köpingen behålla därvarande avdelning av biblioteket. I stället upprättades år 1912 en annan avdelning vid den nya skolan i Bällsta-lund. År 1915 ändrades namnet till »folkbibliotek» och ungdomslitteraturen tillades församlingens folkskolor såsom skolbibliotek (jfr sid. 194). Värden av det återstående, egentliga folkbiblioteket är numera anförtrödd åt en särskild,

av församlingen utsedd styrelse. För år 1927 åtnjuter biblioteket anslag från församlingen med 4,000 kr. och från stadsfullmäktige med 600 kr. (jfr ovan sid. 310).

Biblioteket, som alltför består av ovan nämnda tre, var för sig självständigt verksamma avdelningar, omfattade den 31 dec. 1926 3,950 band, fördelade på respektive avdelningar: vid kyrkan 693, i Bällsta 1,228 och i Alvik 2,029. Antalet boklån under 1926 utgjorde sammanlagt 10,740, nämligen vid kyrkan 623, i Bällsta 2,813 och i Alvik 7,304.

Förhandlingar pågå om Bromma folkbiblioteks eventuella införlivande med Stockholms stadsbibliotek (jfr ovan sid. 359).

Styrelse.

***Andersson**, B. T. A., handlande, ordf.; **Hedvall**, A. G., folkskollärare, sekr.; ***Sandström**, A. T. V., överlärare, kassaförvaltare; **Ström**, f. Erikson, Tua A. G., fru; **Videfors**, G. J., folkskollärare, vice ordf. (se nedan).

Suppleanter: ***Bergqvist**, J. A., folkskollärare (se nedan); **Gustavsson**, K. G. H., e. o. notarie.

Bibliotekarier.

Videfors, G. J. (avd. vid kyrkan); **Bergqvist**, J. A. (avd. i Bällsta); **Pettersson**, Anna M. K. (avd. i Alvik).

**Förs.
bibl.**

